

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrațiunii**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

3/16 Maiu 1910.

Șaizeci și doi de ani au trecut de când cuvintele marelui și înflăcăratului român *Simeon Bărnuțiu* au răsunat cu măreție pe *Câmpia Libertății* pătrunzând adânc în sufletele celor patruzeci de mii de români, cari erau de față. 3/15 Maiu 1848 este cea mai glorioasă zi din istoria neamului nostru. Glorioasă, pentru-că în liniștea ei s'a pornit acea mișcare însuflețită care a scuturat lanțurile sclaviei de pe umerii poporului nostru, însuflând temere în taberele dușmane cu gânduri hădoase de cutropire și glorioasă prin faptul că vitejii noștri înaintași ne-au arătat nouă, strănepoților lor mărețe, pilde de urmat în vremuri de grea încercare pentru soarta neamului nostru. Toți Românii de astăzi preamăresc acele clipe de înălțare, care ca un fior a cuprins inimele tuturor fraților noștri și înalță rugăciuni la ceriuri pentru hodina sufletelor acelor îndrăzneți eroi, care au prins arma pentru făptuirea desrobirei noastre.

Înainte de a se hotărî felul nostru de luptă s'a cumpănit mult de cătră toți fruntașii noștri de pe atunci cum erau Bărnuțiu, Șaguna, Șuluțu, Avram Iancu și alții, că ce fel de ținută să luăm în fața primejdiei, ce ne amenința. Minte luminată a lui Bărnuțiu a adus și aceasta grea deslegare și în memorabila zi de 3/15 Maiu 1848 a spus marele adevăr, care până astăzi nu a fost desmintit, că Ungurii nu ne vor fi și nici nu ne pot fi nici-odată prieteni firești. Iar o prietenie convențională, cum să zice, care se leagă numai pentru a scăpa o stare de lucruri oare-care, n'are trăinicie și nu aduce nici un folos.

În urma acestui adevăr s'a deslănțuit apoi pornirea noastră împotriva Ungurilor, cari nu voiau să ne dea nici o garanție, că vom avea pace în țară, vom fi lăsați liberi în desvoltarea noastră ca popor și vom fi sprijiniți din partea stăpânirii deopotrivă cu celelalte neamuri din țară. Și am avut un mare noroc că am ascultat atunci de cuvintele înțelepte ale lui Bărnuțiu, deși ne dor și astăzi nedreptățile făcute în urmă de Austria, care n'a voit să țină seamă de cererile noastre, cu toate că luptele îndârjite dela 48 au stâns zeci de mii de vieți românești, prinse în hora focului de dragostea de tron, de neam și de țară.

Și atunci ca și astăzi politicienii unguri ne arătau *din gură* cea mai mare bunăvoință, trăgându-ne însă de a pune pe hârtie dragostea cu care ne

învăluiau și făgăduielile ce ni-le făceau. Dacă au scris ceva, a rămas numai pe hârtie, dovadă, că pentru a ne prinde în cursă au făcut chiar legi părtinitoare pentru noi, cum e de pildă legea de egală îndreptățire și legea de libertate a învățământului scrisă în art. XXXVIII. din 1868. Nici un singur cuvânt din aceste legi însă nu este luat în seamă, așa încât ele au rămas pentru noi numai literă moartă. De atunci încolo, oameni mari de ai ungurilor, cum a fost contele orb *Wesselényi*, — care în dieta din Cluj spunea, că cea mai mare nesocotință a unei cărmuiri este de a răpi unui neam limba și dreptul lui desvoltare firească, — cum a fost apoi contele *Stefan Széchenyi* și marele bărbat de stat ungur de pe vremea dela 67 a înțelegerii cu Austria, *Francisc Deák* — oamenii aceștia, zic, s'au încercat să aducă o pace între neamurile din țară, dând fiecăruia dreptul ce i-se cuvine. Toate străduințele lor însă au fost zădărnice de pofta de cutropire a câtor-va grofi răsfățați, care prin atârările lor au ținut aprinsă în inima poporului unguresc făclia dușmăniei față de celelalte neamuri conlocuitoare. În felul acesta dorința noastră de a lăsa la o parte ori-ce hărțuie și a trăi în frățietate deplină cu neamul unguresc durere, nu ne-am putut-o îndeplini până acum și nici astăzi nu ne putem face nădejdi mai bune, câtă vreme nu să va făptui voia popoarelor, care e și a M. Sale Împăratului nostru, de a să introducă în lege dreptul de vot obștesc. Grofii unguri nu vreau, ca țara conform legilor ei fundamentale, — să fie cărmuită de voința poporului. Ei țin să fie și pe mai departe stăpânii acestei țări, să cărmuiască prin pizmă, prin răutate, și prin înfricare, dând la o parte ori-ce dorință a poporului și conducând țara, nu cu legi bune de prosperare și de dreptate, ci cu sulți de jandarmi și cu o armată întreagă de fișpani plecați și solgăbirăi slugarnici.

De aceea, fraților după 62 de ani de zbucium și de lupte desnădăjduite de apărare a ființei noastre naționale, ne aflăm tot în preajma sângerosului an de răscoală 1848, și cu durere trebuie să spunem, că poate mult mai rău de cât atunci. — Mai rău pentru-că pe de o parte dușmanul s'a întărit, câștigând prin viclenie an de an tot mai multă putere și punând din vreme în vreme mâna pe hăturile unei părți românești pierdute de noi; pe de altă parte noi am slăbit, fiind desbinați de patima lăcomiei de bani și de vază și din cauza sărăciei, pe care încă o socotim o mare primejdie pentru ființa

noastră națională, pentru-că nu ne știm scăpa de ea.

La 1848 noi Românii deși eram cu mult mai puțini, decât suntem astăzi aveam douăzeci și cinci de deputați în casa țării. Astăzi cu toată strădania noastră de-abia am putut alege cincisprezece. Vina de căpetenie nu e a altora decât a alegătorilor români, cari nu știu să-și facă datoria din destul. Dacă fiecare țaran și-ar da seama, că soarta noastră ca neam și bunăstarea gospodăriei noastre atârnă dela numărul de deputați, ce-l trimitem în dietă, — pentru-că aci să fac legile, aci să pun la cale ajutoarele și îmbunătățirile stării țaranului nostru — atunci de sigur că ar alerga peste văi și dealuri, ar înfrunta ori-ce neajunsuri și greutăți, pentru a da votul aceluia, care e chemat să ne aducă mântuirea. Ar respinge dela sine banii lui Iuda, pe care-și vinde sufletul și de care nu poate avea nici un folos. Dar vina cea mare este și a acelor fruntași rătăciți, cari ca și trădătorul *Dragos* din 1848, care venise să momiască oastea română, înlesnesc apucăturile viclene ale dușmanului și-i dau prilej de a ne cuceri mai lesne. Aceștia sunt Mangriștii și Burdiștii rătăciți, cari pentru un os de ros sapă la fundamentul trainic al neamului nostru.

Fraților! 3/16 Maiu 1910 să ne aducă aminte de înălțătoarea zi din 1848, când unirea în cuget și în simțiri a tuturor Românilor ne-a scăpat de jugul iobăgiei. Suntem în preajma unui război, care deși nu să poartă cu arma, el e tot atât de crâncen și tot atât de dureros pentru noi, dacă-l vom pierde. *La vot! e strigătul nostru de astăzi!* Nu uitați că soarta neamurilor ele și-au croit-o singure!

Croiți-vă și voi frați Români o soartă mai bună! Dumnezeu ajută, celui-ce să ajută pe sine. La vot! Acolo căutați mântuirea și veți găsi-o! Amin!

Sibiu, 20 Maiu n.

Căsătoria moștenitorului habsburgic. Mai dăunăzi o foaie nemțiască a adus vestea că moștenitorul tronului habsburgic, arhiducele *Carol Francisc Iosif*, urmașul moștenitorului de astăzi *Franz Ferdinand*, are de gând să se logodească cu *principeasa Elisabeta*, fiica perechei princiare române. — Legătura aceasta să zice, că ar fi pusă la cale de arhiducele *Francisc Ferdinand*, pentru a întări legăturile de prietenie între regatul român și monarchia noastră. Știrea aceasta a băgat în răcori pe unguri, cari și-ar pierde cumpătul, când ar vedea pe tronul Ungariei o *regină româncă*. Cu toată supărarea ungurilor însă legătura de rudenie

între țara noastră și regatul liber al fraților noștri tot să va izbândi, pentru că în curând moștenitorii români vor pleca la Viena, luând cu ei și pe principesa Elisabeta, care e o frumusețe rară.

Cum a fost cu ouăle clocite. Un biet membru al sinodului din Arad care era de față, în momentul, când „P. Cuvioșia Sa” părintele Vicar Mangra fusese bătut cu ouă clocite, s'a apucat să-l spele pe Mangra de rușine în coloanele „Tribunei”. Și „Tribuna” fără să se jeneze publică acest lucru. Ce zice anume membrul Sinodului? Zice că *uniții* ar fi pus la cale toată treaba *spurcând* ușile sanctuarului de cultură (ale seminarului) din Arad.

Neunții din Arad s'au răscolat împotriva acestei laude căzute ca din senin asupra capului bieților uniți, dintre care nici unul n'a fost de față.

Nu uniții stima tedomnule membru și nici neuniții n'au pus la cale pedeapsa meritată a popii Mangra, ci sentimentul românesc revoltat, cinstea ființei noastre naționale, târâtă în noroi de acest popă nevrednic.

Ce zic străinii de unguri.

Toată lumea știe că ungurii din pricina apucăturilor lor urâte nu sunt iubiți în nici o țară. Acolo unde să mai scrie câte ceva bun despre ei, e lucru sigur, că tot ce s'a scris, a fost plătit cu bani scumpi, scoși din șerparele noastre ale Românilor. La Berlin, în capitala țării nemțești, au un agent plătit cu 30,000 de coroane, pe jidanul Weisz (Vész) ca să strecoare articole în gazetă despre cinstea și omenia ungurilor. Tot așa au la Paris și la Londra.

În Austria încă plătesc o sumedenie de bani la foile jidovești, care trăesc pe urma apucăturilor ăstora.

Numai foile nemțești curate nu pot spune neadevăruri. O gazetă din Berlin „*Vossische Zeitung*” serie într'un număr din urmă, că cele opt milioane de unguri bagă spaimă în toate popoarele din Monarchie, care fac la olaltă peste 40 de milioane, cu toate că ungurii trăesc de pe spatele celorlalte neamuri. Spune că moștenitorul de tron archiducele *Franz Ferdinand* va pune pe unguri cu botu pe labe. La caz când alegerile ce vin nu vor putea da un rezultat bun pentru celelalte neamuri, atunci M. Sa Impăratul va ști cârmui și fără dietă.

Acestea le spune foaia nemțiască, și are multă dreptate.

Săptămâna politică.

Dușmanii votului obștelesc bătuți.

Nu este suflet cinstit în țara asta, care să nu dorească *votul obștelesc* egal și secret. Singuri grofii își fac de cap și voesc să împiedece ori-ce chip ca *poporul să se amestece în treburile țării*. Conștii de datorința și de drepturile lor, popoarele din țară, fie român, fie ungar, neamț, sârb, slovac și alții doresc însă acest amestec scris în legile fundamentale ale țării. De aceea ori unde găsesc vr'un dușman al votului obștelesc, îl ia la păruială. În săptămâna aceasta a venit rândul *grofului Tisza*, pretenul popii Mangra.

Iată ce a pățit la *Salonta*:

Tisza sosise acolo însoțit de fișpanul din Oradea-mare pentru a sprijini candidatura fratelui său Kálmán. Nici n'a început bine să vorbiască și poporul l'a și întreat:

— Ce-i cu votul obștelesc? Ce cauți aci cu minciuni și cu fleacuri? Vrem vot obștelesc și pe urmă celelalte!

Groful a spus că încă n'a ajuns vremea

ca poporul întreg să capete drept de vot. Atunci o ploaie de ouă clocite a căzut asupra grofului aruncate de poporul infuriat!

Alții încă au pățit-o.

Kossuth a fost huiduit la Kiskőrös, Rakovsky la Keszthely. Secretarul de stat Kazy a fost atacat în apropiere de Sátoralja-Ujhely de niște flăcăi înarmați cu coasele și a trebuit să-i sperie cu revolverul pentru a-i face să se retragă.

Studentii din București împotriva lui Mangra.

În București s'a lătit vestea, că popa Mangra ar avea de gând să se ducă acolo în luna aceasta pentru a-și ținea vorbirea de primire în sânul Academiei Române. Studentii români ardeleni aflători în București au luat hotărârea să primiască pe Mangra la gară cu huiduieli și fluierături, și să nu-l lase să-și țină vorbirea. Ei vor trimite și alegătorilor din Ceica o scrisoare, prin care să-i îndemne, de a-și da voturile mai bine celor mai ticăloși unguri, decât lui Mangra, pentru că lovitura dușmanului nu doare așa de tare, cum doare aceea a unui frate, pe care l'ai iubit și l'ai încărcat cu cinste.

Mangra păzit de poliție.

După ce popa Mangra a fost bătut cu ouă clocite la Arad s'a întors acasă la Orade, unde aveau să-l primiască tot așa de bine tinerii români din acest oraș. Poliția a sosit de cu vreme în gară pentru a împiedeca pe studenți să cinstească după merit pe acest preot nevrednic.

Mirosind că n'are să i-se întâmple bine, Mangra s'a dat jos la gara cea mai apropiată de Orade, de unde a venit apoi pe ascuns cu trăsura acasă.

Așa-i trebuie. Prin ascunzișuri să umble, dacă n'a avut atâta suflet și cinste să poarte și mai departe fruntea ridicată în mijlocul neamului, pe care acum îl batjocorește.

Dezertori.

Ni-se scrie din cercul *Arpașului*, că aci a candidat cu programul guvernului fostul primpretore *Dr. George Urdea*. Acesta a și încercat să-și țină discursul în câteva comune, dar a fost huiduit de bravii alegători români.

La *Boroșineu*, unde e candidat părintele Lucaciu și-a ținut vorbirea candidatului ungar baronul Solymosy. Vorbirea a fost tălmăcită pe românește de popa *Tămășdan* din Moneasa care a mai umflat dela el vorbirea baronului.

Să-i fie rușine, căci trăiește cu prescură românească.

A fost de față și bogătașul *Pavel Peia* și învățătorul *Aurel Borlea* din Moneasa.

La *Giurgeu Sănmiclăuș* a candidat cu programul guvernului *Alexe Pocol*, fost pe vremuri dascăl român, astăzi mare bogătaș și proprietar de mine de aur.

Cum a ajuns milionar începe ai puțină țundra românească, parcă ar fi fost născut în scutece de mătase!

Săraci moți pentru cine săpați voi adâncurile munților voștrii!

Ni-se comunică următorul lucru de necrezut: Dumineca trecută, venind candidatul guvernamental al Radnei, *Tagányi*, la Bărzava, a fost așteptat la gară de mai mulți ticăloși, în frunte cu învățătorul *Gheorghe Pleș* și cu preotul *Vasile Popovici*, din Bărzava.

Nu ne vine să credem lucrul acesta, căci îi știam pe *Pleș* și *Popovici*, între adevărații cei mai înfocați ai partidului nostru național.

Lupta pentru alegeri.

*Cine-a îndrăgi străinii
Mânca-l-ar inima cânil,
Mânca-l-ar casa pustia,
Și neamul nemernicia!*
EMINESCU

Lupta noastră pentru alegeri să poartă în toate cercurile unde sunt candidați români cu o mândrie și o înălțare sufletească de nedescris. Când vezi poporul cu câtă însuflețire aleargă să asculte sfaturile și îndemnul fruntașilor lui, când îl vezi cu câtă sete soarbe cu urechia ori ce cuvânt de pe buzele vorbitorilor, i-ți vine să crezi, că într'adevăr acestea sunt clipele adevărate de înviere și deșteptare a neamului nostru. Din munți și din văi aleargă țaranul nostru la locul adunării cu o bucată de mămăligă și cu câteva fire de ceapă în traistă, pentru a afla dacă să poate găsi în lumea asta vr'un modru, de a scăpa de atâtea greutăți, ce-i apasă traiul lui năcăjit. Și modrul acesta este. El trebuie numai înfierbântat și ținut sus și tare de ori ce român: *Este sprijoana ce vom da-o candidaților noștrii la alegeri.*

Însuflețirea de astăzi să nu vă părăsiască fraților, până în clipa din urmă și atunci veți putea răsufli ușurați, că v'ați făcut datoria de buni români și de buni cetățeni ai patriei noastre străbune!

Iată și luptele în cercuri.

DI Maniu la Vinț.

Însuflețitul luptător a fost primit de alegătorii săi din cercul Vințului de jos cu o nemai spusă dragoste. Poporul de pe valea Secașului ține cu fală sus și tare steagul nostru național, așa încât de o înfrângere din partea dușmanului nici vorbă nu poate fi.

DI Maniu însoțit de numeroși prieteni și stimători din Blaj a cutreerat toate comunele fruntașe din cercul său: *Besindul, Ohaba, Berghinul Henigul Straja, Totoi, Dumitra Hăpria, Drâmbariu, Șenșa, Ciugudul, Limba* și altele. unde a fost întâmpinat de popor în frunte cu harnicii și devotații *preoți și învățători* din aceste părți.

A fost un adevărat marș de triumf întreg drumul făcut de iubitul și înțeleptul nostru fruntaș.

Dr. Vaida în cercul Arpașului.

Martirul cauzei noastre sfinte, Doctorul *Vaida Voevod* a umblat prin cercul Arpașului în ziua de sf. George unde a fost primit cu multă însuflețire de popor și de fruntași. Istețul luptător a fost însoțit de protopopul *Borzea*, *Dr. I. Șenchea*, *Matei Jiga*, *Ion Dejenar*, *N. Motoc*, *M. Dârlogea*, *Petru Popovici* și învățătorul *Ion Berescu*. S'au ținut adunări în comunele *Recea*, la *Hurez*, în *Săsciori*, *Lisa*, *Drăguș*, *Scorei*, și în alte părți unde vorbirile calde ale candidatului și ale celorlalți din suita sa au arătat adevăratele căi, pe care trebuie să meargă poporul nostru.

La *Scorei* un însuflețit român a înfipt într'un brad înalt de pe moșia erarului un mândru steag național românesc, care a făl-făit acolo multă vreme, până când nu s'a urcat un jandarm să-l ia jos în blăstăm și înjurăturile mulțimei. Din cauza asta jandarmii s'au dedat la brutalități și acte de sălbătăcie, bătând pe mai mulți săteni cu patul puștii, ca să spuie cine a pus steagul în brad. Primarul comunei *Scorei* a fost amenințat că va fi scos din slujbă. Mândrul primar când a auzit de vorbele ăstea s'a dus acasă a luat sigilul și l'a dat celor ce-l amenințau spunându-le: *Iacă slugă, luați-v'a, nu-mi trebuie tistie, care să mă bage slugă*

la unghiuri! Primarul a fost lăudat de tot satul!

Di Șerban în cercul Făgărașului.

Nenea Liță Șerban, cel mai vechiu deputat român și-a ținut de asemenea vorbirile sale de program în toate comunele fruntașe din cercul Făgărașului. În tot locul a fost însoțit de dl Dr. Vaida și o mulțime de alți fruntași și a fost primit cu o însuflețire mare. Numai notarii comunali, slugile acestea plecate ale stăpânirii îi pun bețe în roate. În toate comunele din cercul Făgărașului *notarii sunt români* și mânâncă pită plătită scump din șerparele românilor și cu toate astea sunt slugile umilite ale stăpânirii, căreia-i ling tâlpile.

Sărăcii valahi rău au ajuns!

Lupta în Bihor.

Bihorul este cel mai primejdut ținut românesc, fiind pe de o parte tocmai la marginea hotarilor locuite de români, pe de altă parte încuibându-se în el primejdia mangrista, de care a început a se acăța colo și colo câte un popă ori dascăl nesocotit. Cu toate acestea flacăra națională arde aci mai aprins ca în orice altă parte. Bihoreniii săraci lipiți pământului așa cum sunt țin la obârșia lor de români și la neamul lor și apără cu îndârjire biruința steagului național. În cercul *Tinca*, candidatul partidului național *Dr. Aurel Lazar* a fost primit în tot locul cu banderii de călăreți. La adunarea din *Cociuba* a fost de față un public foarte numeros. Adunarea s'a început după sf. slujbă bisericească, la care a cântat corul tinerilor din Oradea mare.

Preotul *Nicolae Popescu* a găzduit pe cinstiții oaspeți. După amiaza s'a ținut adunare în *Ucuriș*, la care a vorbit și preotul *Dimitrie Popovici din Cermei*, fost mai acum un an oaspe al temniței din Seghedin.

S'au mai ținut adunări la *Chese*, *Petigd*, *Cărăsău*, *Ursad*, *Capâlna*, *Râpa*, *Mociar*, iar *Duminecă* vor fi la *Bătări*, *Tăut* și *Giriș*.

Candidatul a fost însoțit în tot locul de însuflețitul luptător *Dr. Ioan Suciu*, avocat în Arad și candidatul partidului național la *Ceica*, împotriva hădosului *Mangra*.

În cercul *Sîntea* este mare însuflețire pentru candidatul nostru *Dr. Victor Deleu*.

La adunarea din *Siciu* au luat parte peste 2000 de oameni în frunte cu *preațimea* și *cărturarii mireni*.

Au vorbit între alții protopopul *Ioan P. Pop*, *Dr. Coriolan Meseșian*, apoi în comuna *Drighiu* bravul preot *Traian Trușăș* și țărănul *Mitru Pop*, pe urmă *Dr. Augustin Mircea*, bătrânul dascăl *Cucu*, împărțind povește bune printre frați și candidatul *Deleu*.

La Bocșa.

Sâmbătă în 14 Maiu candidatul *Bocșei* *Dr. V. Braniste* și-a început turneul prin cere.

D-sa a fost însoțit de d. adm. protoprezbiteral *Petru Ieremia*, *Dr. Oprea*, *Dr. Teimer*, preotul *Costescu* din *Moniom*, teologii absolvenți *Vida (Reșița)*, *Sciopon (Fizeș)*, contabilul *Jivoinoviciu*, *Stoica*, *Spinean*, *Secoșan* și alți mulți locuitori din *Bocșamontană*.

La intrarea în *Bocșa-română*, trăsura candidatului este oprită de doi țărani, cari împodobesc trăsura și caii cu flori, iar fetița de 9 ani a economului *Constantin Zăbăc*, predă candidatului un buchet de flori, compus din floricele roșii-galbene și vinete. Pornind trăsurile mai departe, este întâmpinat de un voinic țărăn călare, care în puternice strigăte de „să trăiască *Dr. Braniste*“, însoțește trăsura candidatului până în piața din fața bisericii,

unde aștepta peste o mie de suflete. Aici este bineventat de preotul *Petru Vuc*. Părintele adm. *Ieremia* deschide adunarea cu salutul „*Christos a înviat*“, ceea ce a avut un efect foarte mișcător asupra mulțimei, și roagă pe dl *Dr. Braniste* să-și desfășure programul. În decursul discursului să auziau alegătorii blăstămându-se că nu vor mai vota cu candidatul jandarmilor.

Intr'adevăr te cuprinde jalea, când vezi, pe țărănul nostru căindu-se de purtarea ce a avut-o la alegerea trecută.

Reușita noastră e sigură.

Mare adunare la Beiuș.

În cercul părintelui *Lucaciu* însuflețirea crește mereu. În *Dumineca* trecută s'a ținut o mare adunare la *Beiuș*, la care a luat parte un mare număr de alegători români și unghuri. Au vorbit părintele *Lucaciu* și *Dr. T. Mihali*. Pe urmă s'a ținut o mare adunare la *Vășcău* unde însuflețirea a fost tot atât de mare.

Poetul Goga în Cerc.

Poetul *Goga*, candidatul partidului național în cercul *Chișinăului* și a dezvoltat programul său în *Dumineca* trecută în comunele *Cherăluș*, *Sîntea* și *Zărând*. Poetul a fost însoțit de dl *Dr. Boca* avocat în *Orăștie I*, *Săbău*, teolog și de redactorul nostru *G. Stoica*. La *Arad* s'au mai alăturat avocații *Dr. Justin Marșeu*, *Dr. C. Iancu*, *Dr. Romul Veliciu* și *Dr. George Crișan*, iar dela *Chișinău* au venit harnicii fruntași și însufleții luptători *Dr. Cornel Ardelean*, *Dr. Iustin Pătruș*, *George Adam*, (cont.) *Aug. Botoc (cassar)*, *Dr. G. Popovici*, *Ioan Cabă*, inv., *Grigorie Mladin* (inv. penz.), *Alexe Mazere*, *Ambrosiu Ilea*, cand. de adv., *Toader Menete*, econom, *Toader Tuleu*, *Ioan* și *G. Țăran* și alții.

În comuna *Sântea* candidatul a fost primit cu flori și cu strigăte însuflețite de: *Să trăiască!* de poporul de acolo. Când a auzit clopotele trăsurilor lumea alerga afară din biserică pentru a întâmpina pe alesul lor. Fetele aruncau flori asupra trăsurii în care să afla candidatul iar frumoasa fetiță *Florica Bătrân* i-a aruncat o cunună de flori de care acățase câte-va versuri de părtinire.

În fruntea sătenilor erau harnicii învățători *Buzilă* și *Costa*. Dela *Sântea* până la *Cherăluș* fruntașii noștri au fost însoții de un frumos banderiu de călăreți sănteni, care pe tot drumul cântau doina lui *Goga*. Aproape de *Cherăluș* candidatul și cu suita sa a fost întâmpinat de alți călăreți din aceasta comună, pe cai frumoși împodobiți cu flori cu năframe bogate și cu țesături scumpe. — Capelanul unit dl *Iuliu Pop* într'o cuvântare plină de avânt a urat bună venire iubitelui lor candidat.

La ceasurile 11^{1/2} s'a ținut adunarea care a fost deschisă prin înălțătoarele cuvinte ale părintelui protopop *Augustin Tîrziu*. Au vorbit aci poetul *Goga*, desfășurându-și programul, *Dr. Marșeu*, *Dr. Iancu* și redactorul nostru *G. Stoica*.

În urmă părintele protopop *Tîrziu* precum și capelanul dl *Iuliu Pop* au oferit oaspeților o gustoasă masă. Iu grabă s'au făcut și câte-va vizite la fruntași și la învățătorii *Paul Jimon* și *Paul Popescu*.

Cortegiul candidatului a fost până aci însoțit de mulți alegători din *Sântea* veniți anume încărcăți pe câte-va zeci de trăsuri.

La Sîntea.

La hotarul acestei comune așteptau de multă vreme o mare mulțime de popor, cu călăreți, călări pe cai împodobiți ca miresele cu năframe și cu oglinzi.

Candidatul și cu suita lui a fost condus

cu alai până în piața comunei, unde să adunase o mulțime imensă de oameni. Preotul *Emil Popovici* a ținut aci o frumoasă și înălțătoare cuvântare, recomandând poporului pe alesul lor. — Țărani au arătat multă dragoste față de candidat și o neșpusă sete pentru focul luptelor noastre naționale. Vorbirile dlui *Goga*, *Marșeu* și *Iancu* au fost primite cu salve de aplauze și cu multe străgăte de mânia acolo, unde era vorba de asupririle ce ni-să fac, din partea stăpânirii.

S'au făcut și aci vizite pela fruntași, la preotul *Popovici* și învățătorul *Petru Balinț* care încă este un suflet bun de român.

La Zărând.

Rar s'a văzut o adunare mai măreață ca cea din *Dumineca* trecută ținută pe piața întinsă a falnicului *Zărând* al însuflețitului preot și român învrăjbit părintele *Aurel Iancu*. La hotarul comunei cortegiul electoral a fost întimpinat de toată suflarea din *Zărând*, o mare comună românească cu peste 5000 de suflete. Banderii de călăreți, fanfară, coruri, toată inteligența din *Zărând*, la care s'au mai asociat și fruntași veniți din *Boroșineu* și din celelalte comune învecinate, precum și o mare întregă de capete au contribuit cu obolul lor sufletesc la măreția acestor clipe de adevărată însuflețire națională. Corul sub conducerea învățătorului a intonat mai multe cântări naționale și „*Christos a înviat*“. Pe urmă cortegiul a pornit în sunetele fanfarei pe întinsa piață dinaintea bisericii, unde s'a ținut adunarea. Erau de față peste 5000 de oameni atât din *Zărând*, cât și din comunele învecinate.

Cântece și urale nesfârșite au salutat pe părintele *Iancu*, când s'a urcat la tribună pentru a deschide adunarea. Au vorbit aci vreme de patru ceasuri, fără ca poporul să se miște din loc: avocații *Dr. Romul Veliciu*, *Dr. Justin Marșeu*, *Dr. Cornel Iancu*, *Dr. Boca*, redactorul foii noastre dl *George Stoica*, protopopul *Ineului* dl *Iancu Georgea* și poetul *Goga*, care și-a desfășurat cu multă dibăcie programul său de luptă.

Patru ceasuri poporul a ascultat poveștele fruntașilor lui, rămânând uimit de nedreptățile câte s'au spus, că i-să face. Cunoaște țărănul nostru aceste nedreptăți, le simte și le îndură chiar cu o răbdare de căne cu toate acestea în blândeța lui n'are o vorbă de mânia și ură, decât atunci când e trezit de paznicii adevărați ai vieții lui. Atunci numai îl auzi strigând din adâncul inimii lui mahnite: *jos cu domnia profilor, jos cu dușmanii votului obștesc; nu le aiute Dumnezeu să-și îndeplinească gândurile lor urâte. Să ne ajute Dumnezeu nouă, să ne vedem făptuite nădejdele unei vieți mai bune și ale unui trai mai tihnit*.

O însuflețită cuvântare a părintelui *Iancu* a încheiat aceasta zi măreață odată cu apusul soarelui, iar lumea s'a împrăștiat în liniște ducând în sufletul ei amintirea unor frumoase clipe de dragoste de neam și de ogoarele noastre.

După adunare s'a vizitat biserică, un lăcaș sfânt plin de lucrări de pictură de o uimitoare frumsețe. Seara casa ospitalieră a părintelui *Iancu* a intrunit la o cină bogată și o petrecere frățiască pe toți fruntașii din toate părțile. Din *Boroșineu* au luat parte la aceasta măreață adunare dnii: *Iancu Georgea*, protopop, *George Feher*, *Dr. Teodor Burdan*, *Sever Barbura*, avocați, Părintele *Ion Ardelean*, precum și mulți țărani din satele *Sicula*, *Gurba* și *Sălăuș*.

Succesul acestei frumoase zile de sărbătoare națională să datorește și harnicului preot din *Zărând*, părintele *Cornel Pop*.

Lupta electorală din cercul Diciosânmărtinului.

După ce s'au ținut două adunări grandioase la Cetatea de Baltă și Sâncel fiind de față mii de români, unde și-a desfășurat programul, candidatul de deputat naționalist român Dr. Romul Boila, — și-a început turneul prin cerc. Pretutindeni este primit cu mare însuflețire. Trebuie remarcată indeosebi purtarea bravă românească a preoților și a juzilor comunali români, cari toți sunt la culmea chemării lor. De sine se înțelege, că sunt și români rătăciți.

În locul prim trebuie să amintesc pe judele comunal din Boziaș Dumitru Ștef, un român fără un pic de sâmb românesc. Acest om nu știu din a cui bani înbată zilnic pe alegătorii români și îi prepară pe calea aceasta pentru cine nu spune, dară de bună seamă, că nu pentru român, căci românii de aici duc o luptă cinstită, cu arme cinstite. În rândul luptătorilor români nu vezi oameni beți. Numele Dumitru Ștef e dușmanul declarat a tot ce-i românesc. Urește biserica și școala și numai un pic mai lipsește ca să se lapede de limba, legoa și de neamul lui. Ce-i uscătură să piară, numai ceialalți români cinstiți și buni în cele românești să se ferească de el. Feriți-vă de el alegătorii români din Boziaș, căci vă duce pe căi greșite, vă îmbată în contra cauzei românești cu banii lui Iuda!

O tristă figură de român este bogătanul Ioan Șerban din Dâmbău, care își batjocorește neamul prin aceea, că la porunca dată de curatorul spitalului din Sân-Mărtin, s'a alăturat la candidatul guvernamental mungist Sándor Iános. Săracul ce ambiție are, că face la poruncă ce evident este în contra neamului din care face parte. Români buni din jurul Dâmbăului și din toate părțile ferii-vă de acest om uitat de sine, care a avut suflet și inimă să facă neamul de rușine.

Mai sunt două figure triste românești din comuna Cipău, doi frați rătăciți Petru și Vasile Socaciu, doi copii a bunului român Pavel Socaciu. Dacă ar ști tatăl lor, că feciorii la porunca domnilor din sat și-a promis votul candidatului de deputat kossuthist, s'ar întoarce în mormânt neavând mai multă odihnă. Români ferii-vă și de aceștia, cari au uitat, că sunt fii neamului românesc.

Candidatul de deputat al partidului național român din comitatul Târnavei-mici pentru cercul electoral al Diciosânmărtinului Dr. Romul Boila își va rosti vorbirea de program în comuna fruntașă *Ernut* în 22 Maiu (Duminecă) st. n. 1910, la orele 2 p. m. în piața mare eventual la hotelul Central.

Rugăm pe toți aderenții partidului național român mai ales alegătorii din jur ca să se prezinte în număr cât se poate de mare spre a asculta hotărârile conferenței naționale din Sibiu, precum și programul candidatului.

Diciosânmărtin, la 16 Maiu 1910.

Comitetul electoral al cercului de jos (a Diciosânmărtinului).

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Scrisori dela sate

Scrisoare din Nocrich.

Răvășel, 4 Mai 1910.

Ieri am fost și eu de față la *intrunirea culturală* a Desp. Nocrich al Asociațiunii, aranjată în comuna aceasta. Fiind timpul ploios toată ziua, aveam puțină nădejde că să va putea ținea intrunirea. Mare ne-a fost însă bucuria, când am văzut că pela 12 ore, sosesc în comună directorul Desp. dl Nic. Petra-Petrescu, care făcuse o călătorie de peste 3 ore, dimpreună cu vice-preș. dl I. Petrișor, și membrul *Elisei Balaban*. Acești oaspeți stimati au fost primiți în casa ospitaliară a familiei Curca, de unde, după luarea mesei, ne-am adunat în biserica gr.-cat. Era poporul din comună: bărbați, femei și copii. Din împrejurime încă s'au prezentat un număr însemnat, cari merită toată lauda. Notez aici pe jovialul paroh din Șaldorf, dl Ioan Pop Vlad, dl George Grecu, paroh în Șalcău; G. Vamoș, paroh în Moardăș; Cornel Banciu, învățător, dto; Dumitru Pleșca, învățător Șaldorf, I. Togan, învățător O. Stoian, student. Din Ghijasa-de-sus, Aurel Vlad din Șaldorf; dl notar Andrei, apoi câți-va țărani din Șaldorf și Șalcău.

Deschizându-se ședința, directorul Despărțământului, dl Petrescu, numește de notar pe tinărul preot dl G. Grecu și apoi, într-o limbă înțeleasă de toți, talmăcește celor de față însemnătatea „Asociațiunii“ și scopurile ei și îndeamnă poporul a se alipi de biserică, de școală, a păstra obiceiurile noastre cele bune, a nu se înstrăina de portul nostru frumos și a se feri de toate obiceiurile rele, cari ne strică sănătatea și ne jignește creșterea poporului nostru.

După dsa, părintele I. Petrișor ține o prelegere foarte bine primită din partea poporului. Le-a vorbit despre ținerea și îngrijirea vitelor. Învățămintele din praxa sa îndelungată. Aprobarea țăranilor dovedea că dl P. a spus lucruri potrivite și convingătoare.

Din legătură cu cele spuse de președintele în privința școlii și a foloaselor, ce trage omul din cărți, drept pildă de îmbărbătare, că în cărți, pe lângă lucruri folositoare, se găsesc și lucruri plăcute, tinărul Aurel Vlad, cetește una din frumoasele povești ale d-lui Caragiale, care fu ascultată cu mult interes și plăcere din partea poporului.

Dl Petrișor cetește apoi partea a doua a prelegerii sale, cu sfaturi, povești morale și economice, recomandă lucruri și obiceiuri bune și zbiecuisse învățăturile și obiceiurile cele rele: lenea, mândria, luxul și cu deosebire beaturile, cari ne pricinuesc răul cel mai mare.

După aceasta se constituie Agentura în persoanele dlor: Iuliu Jurca, preș., Stefan Popa, bibliotecar și secretar, iar membri Ioan Băilă și Gligor Hampu, cărora li s'a predat, pentru Biblioteca Agenturii, 38 broșuri dăruite de Asociațiune și 3 broșuri din cărțile dlui director, dăruite de dsa anume: Povestiri alese, Biografii romane și Pomul de Crăciun.

S'au mai împărțit între popor și câteva broșuri dăruite de dl director.

S'au înscris ca membri ordinari ai Asoc., dnii I. Pop Vlad și George Grecu (a și depus taesa), G. Vamoș și D. Pleșca; iar ajutători: Stefan Popa, învăț., I. Băilă și Gligor Hampu economi în Răvășel, Alex. Popa, Șalcău; Cornel Banciu, inv. în Moardăș (cari toți au plătit câte 2 cor.), Gligor Bobela și Valeriu Nistor econ. în Șaldorf.

Termine toate acestea, președintele mulțamește în termeni călduroși pentru buna

primire cu care au fost întâmpinați reprezentanții Asociațiunii și pentru interesul, care l'au dovedit, inteligență și popor față cu intrunirea sărbătorească.

Dl părinte Vlad mulțamește președintelui și membrilor comitetului acestui despărțământ pentru sfaturile bune și înțelepte împărțite poporului nostru.

M'a bucurat foarte mult că întreg poporul a stat neclătit dela început până la sfârșitul intrunirii și a ascultat cu toată luarea aminte la cele petrecute în adunare. Aceasta este cea mai mare răsplată pentru ostenele vrednicilor fruntași ai despărțământului.

Suntem recunoscători zelosului și bunului român, dl Iuliu Jurca, care a invitat despărțământul în părțile noastre, cum și vigurosului părinte, dl Vlad, care încă a contribuit la reușita intrunirii. — u.

Vorbirea

P. S. Sale episcopului Miron, ținută în biserica catedrală din orașul de reședință în Dumineca așezării Sale în scaunul episcopesc al eparhiei Caransebeșului.

(Urmare și fine).

Prin nuzuința spre cultură continuăm munca vrednicilor arhipăstori, ce iam avut, a fericitorilor mei înaintași Ioan și Nicolae, și lucrăm și'n spiritul tradițiilor din trecutul mai îndepărtat al bisericii noastre din aceste părți.

Intreagă cultura noastră românească a izvorât pretutindenea din biserică, și astăzi cultivarea poporului nostru se face mai ales la noi prin biserică și prin așezămintele susținute de ea.

În evoluția culturii românești și-au dat și bănățenii tributul lor, începând cu acel „dascăl de dascălie din Caransebeș Efreem Zacan și dela tovarășii sei Stefan Hecce și Moisa Pestișel, cari au colaborat la traducerea Păliei din Orăștie (1582), până la luminații bărbați și apărători ai bisericii, pătrunși de însemnătatea hotărâtoare a cărții românești, cum era catechetul Tichindeal, profesorul Diaconovici-Loga, care în așa chip exprimă nădejdea sa în viitorul scrisului românesc: „De nu vor pleca fraților români de-acum scrierile mele, am nădejdea că între urmașii noștri se vor afla și de aceia, cărora le va plăcea aceea ce este al nației și al limbii noastre“.

Și acum credința noastră strămoșească, este conerescută în biserica noastră cu limba românească, această cultură numai națională românească poate să fie. Adevărata cultură a unui popor nu se poate mijloci decât în limba proprie.

Nemuritorul poet Eminescu în un articol din 1876 așa convingător constată, că „fiecare are nevoie de un tezaur sufletesc, de un razim moral într-o lume a mizeriei și a durerii, și acest tezaur îl păstrează limba s'a proprie în cărțile bisericești și mirene. În limba sa numai i-se lipesc de suflet preceptele bătrânești, istoria părinților sei, bucuriile și durerile semenilor sei. Și chiar — dacă o limbă n'ar avea dezvoltarea necesară, pentru abstracțiunile supreme ale minții omenești, — nici una însă nu e lipsită de expresia concretă a simțirii, și numai în limba sa omul își pricepe inima pe deplin“. Iară apostolul Pavel întărește acest adevăr când zice: „Voi iesc mai bine să vorbesc 5 cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât 10,000 de cuvinte în limbi străine“. (I. Cor. XIV).

Dar un vestit dascăl al creștinătății (Grig. de Nazians) zice: „Mai întâi... trebuie să fi însuși o lumină, ca să luminezi pe alții, să te fi apropiat de Dumnezeu, ca să

poți atrage pe alții; să ai pricepere, ca să poți da sfaturi“.

Cer deci preoților, învățătorilor, fruntașilor și tuturor dascălilor firești ai poporului, să se străduiască a-și câștiga mai întâi ei înșiși o cultură cât mai temeinică, pătrunsă de firul roșu al creștinismului și de tradițiile bisericești noastre îndeosebi.

Prin aceasta nu voiu să zic, să vă încercați sufletul și mintea cu o sumedenie de cunoștințe de știință abstractă fără de legătură cu viața poporului nostru. Intelectualismul platonian, care se mulțumește numai cu cunoștințe abstracte, nu are simț pentru realitate, pentru acțiunile din viață, nu-i încă de noi și de starea, în care ne aflăm. Asemenea intelectuali nu vor ridica cultura poporului cu nimic.

Căci pe o treaptă mai înaltă de cultură se poate ridica un popor numai atunci, când singuraticii membri ai poporului — câștigându-și elementele de cultură ca singuratici — au o pricepere largă pentru trebuințele obștei întregi atât în cele religioase, cât și sociale, politice, economice, în artă etc.

O astfel de cultură având toți — preoți, dascăli, cărturari etc. — nu vom dezvolta cunoștințele noastre numai între 4 păreți, nu vom ascunde lumina aprinsă sub obroc, ci ne vom coborî în masele largi ale poporului cuprins de întunecare, ca să lumineze tuturor, să-i pornească la acțiuni, cari mijlocesc progresul lor și al țării întregi.

Viața omului și așa se mistue clipă de clipă, și după vorba lui Șaguna, „omul din clipa, când se naște, începe a și muri“, deci eel puțin să se mistue fiecare luminând pe alții și îndemnându-i spre acțiuni de folos.

Progres adevărat în toate privințele se poate numai acolo, unde e muncă continuă. Deci muncă conștientă pe terenul bisericesc, școlar și economic, voiu cere dela toți supușii mei și îndeosebi dela cei-ce au dela sf. biserică poziție cinstită și frumoase mijloace de trai.

Ori-ce muncă adevărată făcută după zisa scripturii „în sudoarea feței noastre“ este sfântă, are ceva divin în sine. Labore est orare ziceau vechii călugări, adică munca e o rugăciune. Vestitul scriitor Toma Carlyle zice în cartea sa: „A lucra și a nu dispera“: „Munca este misiunea omului pe acest pământ... Munca este evanghelia viitorului. Biserica ei este catedrala nemărginirii, care are de cupolă și acoperiș calea laptelui, iar de padiment mozaicul verde a câmpurilor și a mărilor. Altarul ei este tronul de stele al Celui Vecinic. Slujbele din ea sunt faptele nobile, acțiunile și suferințele eroice pentru idei mărețe... Cântăreții ei sunt vânturile vechi și oceanele și glasurile nearticulate, dară instructive, ale sorții și istoriei“.

Este deci o adevărată plăcere a te ruga în acest măreț templu al muncii din întreaga fire, adică a muncii în sudoarea feței tale, cum toate din fire se mișcă, fac, dreg și muncesc.

Și în această catedrală a muncii pe toată linia adeseori voiu chema cu clopotul poruncilor mele arhipăstorești întreg clerul, toată dascălimea și pe toți fruntașii, și pe toți credincioșii, căci

„Omul într'atât e om
„Cât țării sale pom,
„E ramură înfloritoare
„Și foarte darnic roditoare“;

iară... după cuvântul scripturii... creanga care nu produce roadă, se taie și în foc se aruncă.

În munca voastră, iubiți preoți, dascăli și cărturari, să aveți în vedere toate trebuințele poporului, fie acelea bisericești culturale, economice, sociale etc., căci adevărat progres e numai acela, care desvoltă în mod armonios toate forțele unui popor. Dară îndeosebi să nu perdeți nici o clipă din vedere munca pentru cele ideale căci un popor fără ideale e pierdut.

Deci — fără a neglija faptele economice, importante și ele — să cultivăm religiozitatea, moralitatea și toate gândurile și ideile mărețe, ca frățietatea și buna înțelegere cu toate confesiunile și neamurile, cu cari D-zeu ne-a răsărit pe același pământ, în aceeași patrie comună, apoi egalitatea, libertatea, îndurarea de cei lipsiți și bolnavi filantropia, jertfirea de sine și multe altele.

Celebrul istoric german Carol Lamprecht constată în o valoroasă conferință a sa, ținută mai anii trecuți următorul adevăr:

„La noi nu continuă să existe economia națională a vechilor Inzi, dar continuă să existe basmul indic, transmis nouă de memoria atâtor sute și sute de generațiuni, cari l-au păstrat. Nu raporturile economice sunt cele mai însemnate în lume, ci raporturile omenesti cele mai însemnate sunt religiunile universale, pentru-că numai gândul, ideile mărețe, fie păstrate în memorie, fie în forma poziției, muzicii sau a oricărui fel de scrisoare biruește totul, gândul singur străbate totul. Vă veți da seama de acest adevăr și veți avea și un sentiment istoric admirabil, dacă veți azista vre-odată la o piesă de Sofocle, — Antigona de pildă — și veți pleca de acolo cutremurați și vă veți întreba: Unde-i pulberea celui ce a făcut toate aceste minuni?... Ea nu se mai găsește nicăieri, dar toate gândurile minunate, pe care le-agândit el trăese și acum“.

Câte bogății fabuloase nu s'au pierdut în noianul uitării, fără ca cineva să mai știe ceva de odinioară atât de fericitul și de toți pismuitul lor profesor?

În șirul acestor ideale aștept îndeosebi dela toți fiii episcopiei mele — preoți și mirenii, cărturari și țărani, tineri și bătrâni, bărbați și femei — ca să păstreze și să cultiveze și pe viitor dragostea de patrie cu toate virtuțile cetățenești, cari au distins pe părinții și strămoșii lor din aceste locuri istorice ale patriei noastre, unde s'a plămădit poporul nostru și unde ni-s'au păstrat cele mai vechi urme despre traiul patriarhal al strămoșilor noștri. Pământul acesta atâția viteji români l-au îngreșat veacuri de-arândul cu trupurile lor murind — îmbrățișați într'o vecinică frățietate cu vitejii celorlalte popoare din ținut — maghiari și nemți — pentru patrie și tron, precum și pentru crucea amenințată de semilună, prefăcând adese-ori crucea în mănunchiu de sabie și luptând lupta sfântă a credinței mântuitoare, ca să se adeverească și pentru Românii din părțile acestea ceea-ce spune atât de frumos măiestrul Vlașuță, ca „la toate cumpenele, în toate întâmplările mari, găsim statornic în istoria poporului nostru amestecul celor sfinte cu cele lumesti, — adică nestrămutata legătură dintre cruce și spadă“. (Romania pictor. pag. 24).

Iubirea cătră glorioasa casă domnitoare și îndeosebi cătră preabunul Impărat și Rege Francisc Iosif I. și cătră urmașii lui, iubirea cătră patria comună, izvorâtă din pildele frumoase ale strămoșilor noștri, încălzescă-vă și pe voi și pe nepoții vostri și însufletească-vă pentru cele mai înalte jertfe, ce tronul și patria le poate cere dela fiii săi credincioși.

Când vă cer cea mai înflăcărată iubire

de patrie nu pot trece cu vederea a vă îndemna cu tot dinadinsul să vă iubiți și apărați și vatra și moșia voastră părintească precum legea și limba voastră românească. Și nici nu se poate altcum, căci iubirea patriei este strâns legată de alipirea cătră aceste comori ale sufletului nostru.

Căci cum va putea cineva iubi patria — țara întreagă — pe care în întregimea ei nici-odată nu poate vedea, dacă nu va iubi mai întâiu acea vatră părintească, unde pentru întâia dată a văzut lumina lumii? Unde zimbetul plin de farmec al iubitoarei mame ne-a încălzit și — ocrotindu-ne la sinul ei — ne-a crescut, unde de atâtea-ori ne-au adormit în sunetele duioase ale unei limbi dulci și sonore, al căror farmec din buzele ei l-am supt, și unde tot mama pentru întâia dată ne-a împreunat cele 3 degete dela mâna dreaptă și — învățându-ne a face semnul sf. crucei și rugăciunile — ne-a sădit în sufletele noastre fragede simțăminte de evlavie și dragoste cătră biserică.

Patria este deci casa noastră părintească și vatra ei, cu întreaga flume de amintiri, cari ne leagă de ea.

Iubirea patriei este și iubirea grădinei și a locurilor din satul natal, de care ne leagă sute de amintiri din nevinovata sburdălnicie a copilăriei noastre

Este iubirea bisericești și a școlii pe cari le cerceta.

Este iubirea hotarului, a căror delnițe brăzdate în sudoarea feței au oferit părinților belșugul lor, ca să vă poată crește mari, voinici și sănătoși și să vă facă oameni de folos țării.

Este iubirea isvoarelor și a codrilor, de car sunt legate neântrecutele noastre poezii și cântece populare.

Iubirea patriei este și iubirea glicii de pământ, care acopere pe neuitații noștri părinți și strămoși, cari cu sângele lor o au apărât și îngreșat și iubirea idealurilor, pentru cari ei și-au jertfit viața.

Este iubirea și stima cătră toate așezămintele de ori-ce soi din țară, cari ne înaintează toate interesele bisericești, culturale, economice și sociale, și cari ne apără viața și avutul.

Numai cine iubește toate aceste este un adevărat patriot, căci noțiunea de patrie fără aceste note inerente este o noțiune goală, și cine nu cunoaște simțămintele înșirate mai sus, acela manifestă un patriotism fără cuprins, fals, cu care urmărește scopuri particulare, ce nu pot fi numite sfinte.

Cum poți să iubești omenimea întreagă, dacă nu iubești pe semenii cei mai de aproape, cu cari ai crescut și trăiești zilnic împreună?

În toate aceste direcțiuni voiu cere să lucrați, atât învățând cât și făcând, căci pe unii îi mișcă cuvintele cu duh și convingătoare, iară pe alții îi înduplecă la bine numai faptele, exemplele bune; și atunci — după cuvântul ev. Mateiu „cei-ce vor face și vor învăța, vor deveni mari în împărăția lui Dzeu.

Dară și până să-i cheme D-zeu la sine, în împărăția cea cerească, pe cei cinștiți, pe cei zeloși și muncitori, pe cei-ce la darea de samă, ce le voiu cere-o vor dovedi că, au „înmulțit talanții“, au sporit în succese pastorale, și eu însu-mi cu consistorul meu îi voiu aprecia, îi voiu lauda, îi voiu distinge, peste mai multe îi voiu pune, — fiind firm convins, că cel-ce „mult face, mult trebuie să sufere“, iară Carlyle zice „că prin suferințe devenim mai perfecți“, deci mai vrednici de ori-ce distincție.

Omagiu.

Marelui Mecenat Vasile Stroescu.

Vibrări pornite din șoptiri de muze din vremile vechi
Atîng sufletul meu mișcat, iar buzele-mi rostesc cântări
De laude și preamăriri din carti cunună înpletesc
In jurul numelui tău azi, — slăvit Român de peste Prut.

M'avântă gândul înapoi, spre vremuri, ce de mult s'au stîns
Și 'ntorcat tresalt strigând: Sus inimile frați Români!...
— Nu vreau strămoșii să pierim... Ne 'ntînd ei mâna de ajutor
— Mecena tată-l cel dintău... Pe când urma-vor ceialalt.

Indurerat de mult amar, ce 'n sufletu-ți a picurat
Suspînul fraților tăt buni, de peste Prutul cel robît
At înțeles la cea dintău șoptire cât este de greu
Trudittul trat și la alți frați, din umbra vechilor Carpați.

Șt-atunci un gând a fulgerat în sufletul tău și ți-ai zis:
— »Tărte vreau ca să răvârs chiar la al neamulul țvor
— Din care au pornit odat descălecări de mândre țări
— Isvorul dacă nu-i secat... în vecl vă curge râul...

Slăvit român! noi n'avem domni, cu gând de sfinte ciltorii
Carti glasul sângelul curat să-l înțeleagă deslușt...
Momți de mult de străluciri streine ei ne-au părăsit
Trecând cu sângele 'ncrepit în taberi de dușmani.

De-accea azi când tu ne vîi, ca vechiu boier din cronici vechi
Cu sfinte danți pentru neam și pentru legea din strămoș
Not toți cu suflet mângăiat, obișnuții frați ai tăt
At intmilor noastre Domn, c'un glas pe tîn' te proclamăm.

Alba-Iulia, Aprilie 1910.

Prot. I. Teculescu.

Cultura, munca și cruțarea.

Cîteva vorbe spuse la 8 Maiu 1910 în
Slimnic cu prilejul adunării desp. Sibiului al
Reun. inv. gr. cat.

De Petru O. Orlășanu.

Iubiți țărani! De-ai umbla în opinci de fer și ai cutreiera întreg rotogolul pământului, o altă țară mai frumoasă, mai roditoare, mai binecuvîntată de Dzeu, ca țara noastră, — nu vei afla. Da, binecuvîntată este țara asta, unde cresc bucate bune; unde curg ape limpezi ca argintul; unde dealurile acoperite cu păduri pline de cântece ascund în sânul lor comori neprețuite; unde așa de frumos răsună fluierul ciobanului și doina cu frunză verde. Spun cei ce au umblat prin țări străine, că pe acolo fluierul nu sună așa de cu jele și cântecele noastre nu au farmecul ce-l au aici. Și eu o cred aceasta. Cântecele noastre toate sunt legate de frunză și de codru și numai acolo în codru, acolo în umbra frunzelor, sau la coarnele plugului sună frumos și duios, iar nu în fumul Americii.

Când zic cuvîntul America, nu știu cum, dar o jele mare mă cuprinde.

Am umblat mult prin țara noastră cu trenul; am văzut despărțiri duioase pe la gări, unde bărbați tineri ca florile își lăsau nevestele și copilașii fără sprijin; iar ei plecau la America cea necunoscută. Am vorbit cu astfel de oameni de mulțori. Doar îi cunoști de pe zdrențele jidovești în cari sau îmbrăcat. Nici unul nu-mi știa spune unde e America; fără îmi spuneau: „mergem, dle că sărăcia și lipsa ne silesc“! — „Mergeți, mergeți dragii mei; dar oare nu e mai bine sărac între ai tăi decît mai sărac în țară străină?... le-am zis eu. Nu mi-au răspuns nimica.

Am mai vorbit despre multe cu ei. I-am descusut în toată forma. Până ne-am despărțit, eu m'am ales cu ceva nou. Am aflat că, oamenii mei numai din neștiința sau prostia lor au ajuns să se plîngă de sărăcie. Și asta am observat-o la mulți țărani de ai noștri. Toți vă plîngeți de sărăcie. Să lucrați până va eși sufletul din oase și nu puteți da înainte, pentrucă s'a răit lumea, s'au înmulțit dările și pământul nu mai dă rod ca mai de mult; asta vi scuza d-voastră.

Apoi din ce vedeți că dările se înmulțesc, sărăcia se apropie, vă perdeți tot cum-pătul, toată voia de lucru; vă frămîntați gândul cu mersul la America și până una alta, ca să mai uitați năcazul „hai la crășmă să

necăm amaru'n vin și'n rachiu. Ș'apoi aștepti cu de acestea se dai înainte?

Nu, dragii mei! Nu s'a răit nici o lume; pământul tot acelaș rod aduce, dacă îl lucrî. Numai altă minte, altă judecată, altă porneală pe alte căi se cere în zina de azi.

S'a schimbat lumea și cu ea a trebuit să ne schimbăm și noi. Alte năcazuri erau mai de mult altele sunt azi. Astăzi fără carte, fără învățatură, fără a lucra cu mintea și fără a cruța nu mai poți da înainte. Azi toate neamurile se silesc, care de care să întrecă pe altele în avere și învățatură. Și iată pe noi românii, multe neamuri ne-au lăsat îndărăpt. Ne-au lăsat, pentrucă i-am lăsat noi să ne întrecă. Noi am fost dedați ca în loc să scriem numele, să apăsăm degetul ca vitele, întărind prin asta peate chiar perirea noastră.

Iubiți țărani! Asta nu mai merge. Cu vorba eșită din vr'un cap stricat că adecă; „cum a trăit tata și moșii mei, voiu trăi și eu și copiii mei“ nu ne putem ferici. Astăzi fără a ști carte omu-i dobitoc, toate înaintează și el stă pe loc!

Pentru plugari învățatura sau știința din carte este ceea ce sunt aripile pentru o pasăre.

Ai lipsă de un sfat bun, cartea ți-l va spune fără să o rogi mult. Din cărți putem învăța cum să scoatem din petecul nostru de pământ bucate multe și bune. Cum să folosim toate rozoarele spre a ne aduce ceva folos. Cum să îngrijim vitele și să le ferim de morburi iar dacă morbul s'a arătat cum să le vindecăm pe ele și chiar și pe noi; fără a alerga numai decît la oraș, lăpădând bani grei, câștigați cu muncă și sudoare. Cărțile ne spun ce e al nostru și ce nu-i al nostru și astfel ne feresc de procesele cele multe și păgubitoare cari, — Doamne, — la câți de ai noștri, le-au luat mămăliga din gura copilașilor. Cărțile sunt cei mai buni prietini ai omului. Cu ele poți vorbi zile întregi fără a te certa, ele nu știu alta decît să te învețe. Doar bine zice proverbul: „ai carte, ai parte“, și că: „omului cu învățatură îi curge miere din gură“.

Cine cetește în cărți i-și luminează mintea. O minte luminată, numai lucruri bune va face, iar de cele rele să va feri. Omul luminat și cu judecată nu se va plînge nici când de sărăcie. El va cerca toate, și fiți siguri că munca lui se va plăti; căci azi mai mult cu mintea decît cu puterea. Și minte ne trebuie nouă. Minte căci mintea noastră proastă ne-a făcut de-am rămas coada altor neamuri.

Arma cu care să răboiesc azi popoarele este cultura sau învățatura. Cel mai învățat, acela de regulă învinge, cel mai puțin învățat este învins și dat înapoi de peste tot locul...

Ar fi vremea oameni buni ca văzând râul în care am ajuns, — din nepăsarea noastră, — să sărim cu mic cu mare, lăsând modul de a trăi de până acum, și învățând din pășăniile noastre, să ne trimitem copii noștri la școală spre a se lumina. Să le cum-părăm cărțile de lipsă din cari să se lumineze... Căci numai luminați la minte vom fi în stare a ne câștiga avere, fără de care viața pe pământ ar fi numai un chin. O vorbă veche zice: „cine n'are ochii în groapă dă“. Sunt oamenii, cari au ochii și totuș dau în groapă, pentrucă mintea lor întru atîta e de întunecată și oarbă, încât nu știu ocoli groapa sau primejdia. Aici sunt de a se înțelege cei cu mintea oarbă sau întunecată. Ei vai de binele, copiii, casa și bucatele celui cu mintea întunecată. Și fericit e acela de zece ori fericit a cărui minte e luminată prin învățatură.

Luminați-vă mintea iubitorilor prin cercetarea regulată a școlii prin cetirea de cărți bune, căci vă veți câștiga o avere pe care focul nu o arde, hoții nu o fură, iar apa nu o poate spăla.

Trecând la a două recerintă de lipsă unui plugar, adecă la muncă sau lucru, voiu fi mai scurt, deoarece s'a dovedit că plugarii noștri, sunt unii dintre cei mai muncitori oameni.

Munca este de mai multe feluri. Unii muncesc cu mintea; iar alți cu mâinile. Munca D-voastră e aceasta din urmă, cea cu mâinile. Cumcă fiecare om trebuie să muncească, a peruncit însuș Dzeu; când a zis celui dintăi om: „întru sudoarea feții tale, să-ți agonisești pânea ta“.

Veți zice D-voastră, că: „doar muncim noi destul și tot una e de truda noastră, că nu putem da înainte“. Nu dați înainte, pentrucă az numai e destul a lucra cu mâinile, ci și cu mintea. Ba, putem zice că az, când avem tot soiul de unelta și mașini; trebuie să lucrăm mai mult cu mintea. Dacă oamenii de până acum ar fi lucrat numai tot cu mâinile și nu și cu mintea, az n'am sta unde suntem. Am locui tot în peșteri ca mai de mult, am lucra pământul tot cu pluguri de lemn și n'am avea casele sănătoase și trainice de az, n'am avea fabricele celece ne pun la îndemîna uneltele bune și destul de ieftine, cari ne ușurează la munca noastră. (Va urmă).

Poezii populare.

Culese din gura poporului de
Petru Ol. Orlăsanu, învățător.

Cine-i voinic și cătană
La tot podul nu dă vamă...
Dar cine-i un ticălos
La tot podul să dă jos.

De n'ar fi feciori în lume,
Ai vedea fete nebune
Și neveste duse'n lume.
De n'ar fi feciori pe sate,
Ai vedea fete turbate
Și neveste spânzurate.

Sub potcoava cizmei mele
Șede dracu și-o muere
Și mă învață să fac rele.
Dar eu rele nu voiu face,
Oă eu sunt copil de pace.

Badiu meu de mândru mare
Nu poate merge pe cale;
Când e tină lunecă,
Când sunt bruși se'npedecă.

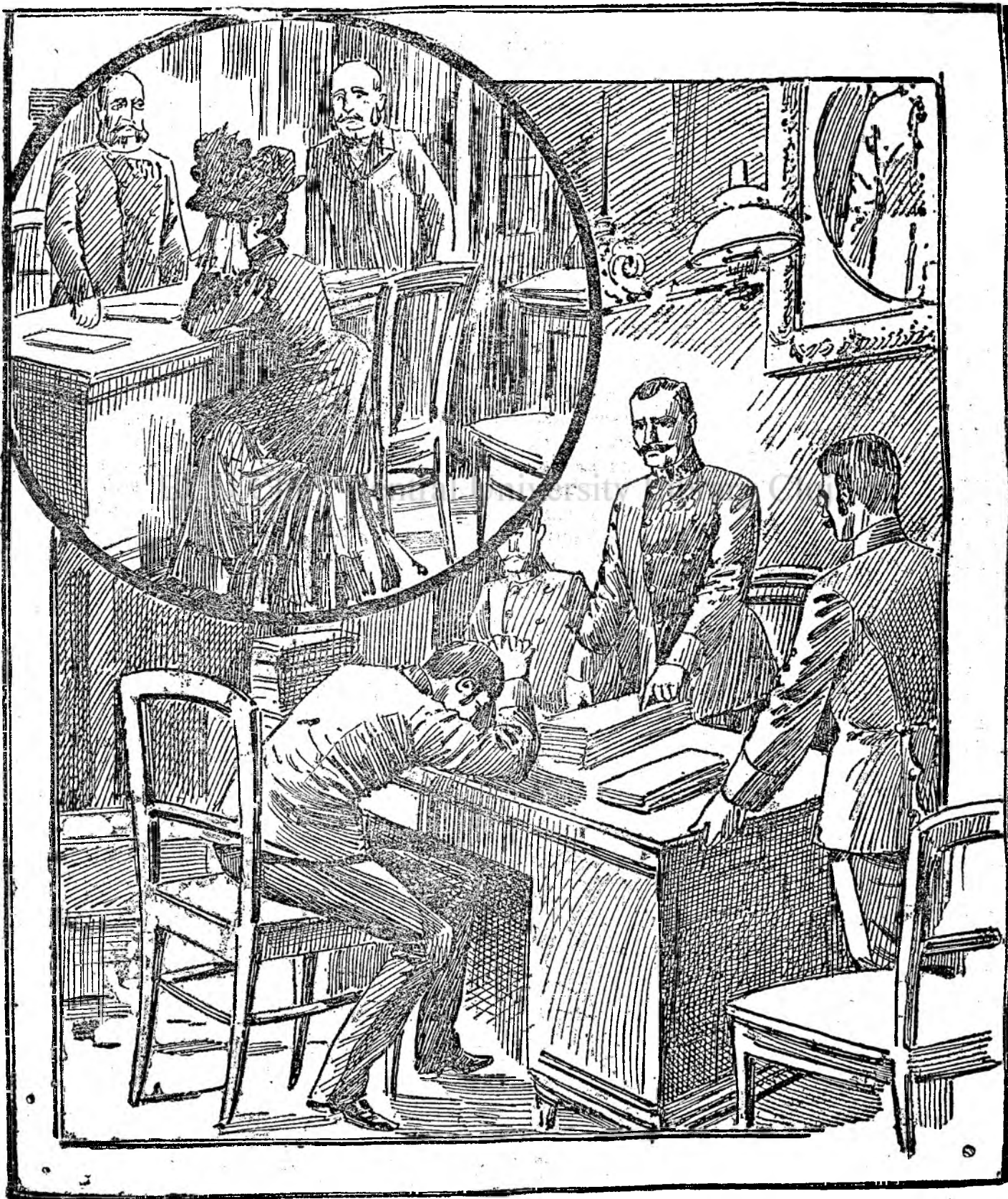
Preste Murăș, preste tău.
Ard două lumini de său;
Ziua plouă, noaptea ninge,
Nime nu le poate stânge;
Făr' inima mea când plânge.

Eu mă țin june de fete,
Ele zic că's crastavete.
Eu mă țin că's junișan,
Ele zic că's un bostan.

Ciobănel tinăr frumos,
Dă oile pe sub dos;
Oă este iarbă de oi
Și umbră de amândoi.

Dute mândro ducă-te,
Un căruț ajungă-te;
Un căruț cu patru cai
Să te ducă la spitaiu.
Patru boi ca bivolii
Să-ți mânânci cu doftori.

Hofrichter mărturisește crima.

Cetitorilor noștri le este cunoscut cazul locotenentului de infanterie Hofrichter, care pentru a-și face loc mai în grabă la avansare a căutat în mod mișelesc să răpună pe camarazii săi. În scopul acesta a trimis otravă la câțiva ofițeri care erau puși pe lista de avansare înaintea lui, spunându-le în scrisoare, că prafurile ce le trimete (otrava adevărată) sunt pentru a căpăta putere bărbătească. Dintre cei păcăliți numai unul a fost atât de nesocotit de a dat ascultare sfatului mișelesc, anume căpitanul *Mader*, care cum a luat otrava a și murit îndată. După cinci luni de trăgănare și tăgăduială Hofrichter și-a mărturisit crima. Chipul nostru de astăzi arată momentul când ucigașul mărturisește plângând, că el a trimis camarazilor săi otrava.

Sus în stânga este femeia locotenentului Hofrichter care spune plângând judecătorului că ea nu știe nimic de planurile ticăloase ale bărbatului ei. Procesul împotriva ucigașului s'a început în zilele trecute înaintea sfatului de război din Viena.

NOUTĂȚI

Sibiu, 20 Maiu n.

Un nou dar de 100.000 coroane.

Marele binefăcător al neamului nostru dl **Vasile Stroescu** a făcut în săptămâna trecută un nou dar de 100 de mii de coroane, de data asta pentru școala de fete din Arad. — Darul acesta e chemat să ajute la zidirea cu un ceas mai de vreme a acelei școli românești, care va avea să crească mamele viitoare ale neamului nostru. În momentul când gândul întregii românești preamărește și cu acest prilej pe marele ajutător al săracului nostru popor, ne aducem aminte de relele pilde pe care unii boeri avuți din țara românească le dă urmașilor lor, dând averea lor unor străini atât de vița lor cât și de neamul nostru și ne zicem „câtă depărtare doamne, dela vierme până la astru!“ dela acel colonel Roznovanu și dela acea Doamnă Ghica, — care și-au lăsat averea cea mare, pământ udat cu sudoarea țărânului român, unul unor ruși ceialaltă unui francez — și până la marele alinaător al năcazurilor poporului nostru, **Vasile Stroescu**.

Dar de ce am băga vină fraților din țară, când și la noi acasă avem pilde destul de urâte: Nu a zidit oare un Burdia, — nenorocită odraslă de opincă românească, — un gimnaziu întreg unguresc pe bani românești, luați din averea grănițerilor severineni?

Și când ne întoarcem privirile către faptele mărețe ale lui Vasile Stroescu, ele ni-se par cu atât mai mari, cu atât mai strălucite, cu cât îndemnul acestui ales fiu al neamului nostru e atât de străin altor frați avuți de-ai noștri.

Trimitem însuflețitului binefăcător mulțumirile cele mai călduroase ale mult oropșitului nostru neam.

În același timp ne place a crede că „Reuniunea femeilor române“ din Arad, care a dat și până acum frumoase pilde de îngrijire a tinerelor odrasle, puse supt ocrotirea ei — va ști să folosească în mod demn obolul măreț al marelui mecenat Stroescu, grăbind zidirea școlii de fete și punând-o supt grija unor profesoare, care merită cinstea aceasta.

Congregația comitatului Sibiu va ținea în ziua de 23 Maiu n. a. c. la 10 ceasuri înainte de amezii o ședință extraordinară, în care se vor ceti actele oficiale prin care fostul fișpan și comite suprem al Sașilor dl Gustav Thalman s'a ridicat din slujbă de prefect (fișpan) al comitatului Sibiu, numindu-se în această slujbă dl *Friedrich Walbaum*, fost primar al Sighișoarei.

Cu prilejul acesta noul fișpan va depune jurământul și apoi va primi delegațiunile. La amiază se va da un banchet în sala dela „Gesellschaftshaus“, la care însuși noul prefect va face invitațiile, ce le va ținea cu cale.

În libertate. În Dumineca trecută a fost pus în libertate dl *Nicolae Jugănar*, redactor al ziarului „Drapelul“ din Lugoj. Dl Jugănar a stat de data asta patru luni în temnița Seghedinului după ce mai înainte cu câțiva vreme mai stătuse alte trei luni. Trimitem însuflețitului român salutările noastre frățești.

Pentru fondul cultural din archidieceză a dăruit dl *Nicolae Garoiu*, avocat în Zărnești, suma de 1000 de coroane, cuprinsă în cinci acțiuni de câte 200 de cor. de-ale băncii „Lumina“ din Sibiu.

Litie turburată. Cetim în „Tribuna“: Duminecă au ieșit parochienii noștri din Arad cu litia la sfințirea holdelor. Era o imponantă litie: înainte tinerimea de ambele sexe cu praporii, apoi școlarii, și seminaristii și preoțimea urmată de mult popor.

Pe unde trecea acest pios cortaj lumea creștinească fără osebite de confesiune privea cu respect și cu semnul crucii. Bisericile de alte confesiuni dădeau onorurile, sunetul clopotelor la trecerea litiei, iar litia se oprea, se cesteau câte o evanghelie ori ectenii. Lumea întreagă era în aceea zi în atmosfera de

sărbătoare bisericească, căci episcopii catolici Chernoch și Német chiar erau în Arad, la împărțirea tainei mirului. Cu un cuvânt o zi de procesiuni și festivități bisericești. Un nenorocit incident însă a prefăcut în întristare bucuria poporului nostru.

Afară de oraș, anume chiar înaintea cazarmei husarilor de honvezime, o trăsură venise dindărătul litiei, pe marginea șoselei și contrar ordinului polițial a mână în fuga cailor. Două fetițe cari se țineau de mână observase că le vine în spate trăsura, înainte de a se putea feri însă ajunseră supt copitele cailor și supt roțile trăsorei. Stăpânul trăsorei, un jidan cu cocoanele sale, repede au dispărut și s'au refugiat în cazarma honvezilor, printre popor, înainte de a-i ajunge furia poporului, care se aruncă apoi asupra vizitiului care dăduse biciu la cai ca să scape. Învățătorii noștri apărau cu trupul lor pe vizitiul mai mult mort decât viu, când deodată apar 6 husari cu sergentul în frunte ca să scape pe vizitiu. Poporul văzând husarii cu săbiile scoase era în credința că-l atacă pe el și se încerca cu husarii. În încercarea aceasta apare un ofițer de husari care ordonă retragerea husarilor în casarmă, urmați de poporul înverșunat închid poarta de grabă, iar maiorul comandant dă semnalul de alarmă în cazarmă. În lăuntru se armară soldații iar în afară poporul vocifera și nu se mișca din loc. Era de prevăzut o catastrofă, părintele protosincol Ciorogariu cunoscând situația, în ornate și cu crucea în mână se dusă la porțile cazarmei de unde chemă pe popor la ordine și la continuarea exercițiului religios. Așa s'a continuat litia într'o agitație nedescriptibilă a poporului. Astăzi s'a prezentat maiorul comandant al diviziei de husari la P. S. Sa și la protosincolul Ciorogariu de a dat explicație bunei credințe a husarilor, cari au intervenit întru sprijinirea poliției, care nu era capabilă de a apăra pe vizitiu și n'a avut intenția de a ataca poporul. De altfel cercetarea militară se va face. Noi așa știm, că varda are să dea onoruri procesiunilor, iar nu să facă serviciu polițial.

Fetițele ale unui țaran sărac care tocmai ducea baldahinul când s'a întâmplat nenorocirea, leșinate au fost duse la spital unde au fost luate supt tratamente medicale. Una dintre copile, cea mai mare, cam de 15 ani, a ajuns numai supt copitele cailor și îi sunt zdrobite mâinile, și picioarele de copitele cailor; cea mai mică însă a ajuns și supt roțile trăsorei care i-a frânt o coastă și i-a zdrobit ceafa, peste care a trecut roatele, probabil va rămânea miloagă.

Instrucția este în curgere și pe cale civilă.

Un cadavru pescuit pe Murăș. Nește plutași care treceau cu plutele pe Murăș, au pescuit în dreptul Aradului un om mort, care pe cum se vedea s'o aruncat de grija săraciei în apă. Plutașii au dat de știre poliției, care a spus că să-l țină acolo până când o veni procurorul (fișcalul) din Timișoara.

Plutașii neputând ținea pe plute omul mort, pentru că se și grăbiau iau dat din nou drumul în apă.

Un polițist care era acolo l'a scos iară. Da ce, era să păziască plutașii pe mort. De ce-i poliție atunci, plătită cu bani scumpi.

Sus părinte Holerga, că să udă cărțile! Din partea unui fruntaș din comuna Săsăuș primim următoarea scrisoare, care ne umple de desgust:

Stimate Domnule Redactor!

La 7 Maiu iubitul nostru candidat Dl Dr. Alexandru Vaida-Voevod și-a ținut vorbirea sa de program în comuna *Chirpăr*. La adunare au luat parte și vre-o 80—100 de țărani din Săsăuș, în frunte cu preotul *Gheorghe Gherghel*, mândrii cu toții că am ajuns și noi Români să avem astfel de oameni, care să jertfesc pentru binele nostru al poporului.

După ce m'am întors dela Arpașul de jos foarte mulțumit am luat parte și la producțiunea teatrală din comuna *Chirpăr*, care fusese în aceeași zi, și pentru care învățătorul Jancu Dragotă și-a dat toată silința să iasă bine.

Nemulțămirea cea mare s'au ivit însă mai la urmă, când după producțiunea după ce s'au jucat mai multe jocuri naționale române

preotul din loc *Ioan Holerga* a zis lăutarilor să cânte ciardaș și îndată ce au început a se cânta ciardașul, s'a apucat sus zisul preot *se joace* cu femeia notarului *Nicolae Buzea* din Săsăuș ciardașul. Au mai jucat și notariul *Buzea* ciardaș. Toți ceilalți participanți inteligenți precum *Ioan Savu* preot în *Veseud*, și *Eugeniu Muntean* preot în *Vărd*, *Gheorghe Gherghel* preot în *Săsăuș* și notariul *Marin* din *Ilimbav* împreună cu doamnele dlor s'au arătat foarte indignați și nici unul n'a jucat ciardaș ci au protestat și au cerut, ca să înceteze muzicanții a mai cânta. Lucrul acesta a suprins și inteligența săsească din *Chirpăr* precum pe preotul sas *N. N.* notariul și primarul, care au luat parte. Ne doare lucrul acesta și de aceea rog onor. redacțiune a-l da publicității și a stăruii ca să se publice și în alte foi ca ori unde se vor mai întâmpla cazuri de acestea să fie înfierat ca să se lase odată lumea românească și mai ales preotul român de năravuri d'astea proaste.

Un participant.

Un tren oprit de o stâncă. În zilele trecute trenul cara trecea pe linia dela *Bogșa* montană era cât pe aci să fie astupat de o stâncă grozav de mare, care s'a desfacut de pe deal, din cauza ploilor mari și a alunecat de vale, tocmai când trecea trenul.

Din norocire nu s'a întâmplat nici un caz de moarte, pentru că stâncă s'a prăvălit c'o clipă mai înainte de a putea apuca supt ea trenul. Numai partea de dinainte a locomotivei a fost astupată și trenul oprit.

Călătorii s'au ales c'o spaimă zdravănă și cu o mică întârziere.

Crima unui preot. În gubernia *Minski* din *Rusia* a fost arestat un preot fiind bănuț că și-a omorât servitorul și i-a furat economiile de 200 de ruble ce avea. Doi țărani cari se reîntorceau acasă noaptea târziu au văzut pe nenorocitul preot târând departe cadavrul servitorului și pe preoteasă ascunzându-i hainele. Făcând cercetare la casa preotului, au găsit haina plină de sânge a servitorului ascunsă într'un hambar. Au fost arestați amândoi, și preotul și nevasta.

Omorîți de trăznet. Pe când principele *Muntenegrului Nichita* făcea inspecție trupelor sale a venit o ploaie mărunță cu trăznet și a omorât trei soldați tocmai înaintea printrului. Domnitorului i-s'a făcut rău din cauza asta. Într'un sat din *Germania* în *Olman* trăznetul a aprins o casă și a omorât întreaga familia: tata, mama și doi copii, când aceștia erau la masă.

Crima unor cadeți. Din *Petersburg* se anunță că deputatul *Schilo* a făcut în serie o descoperire îngrozitoare ministrului de război *Suchomlinov*. Anume a spus că în școala militară a corpului al doilea de armată din *Chaborovsk*, trei elevi au condamnat pe un coleg al lor *Kisslew* la moarte prin ștreang, pentru că acesta se plânse contra lor la directorul institutului și în lipsa călăului l-au executat ei, spânzurându-l de un pom, fără ca autoritățile militare să fi pedepsit pe criminali. Serisoarea deputatului a pricinuit o mare zarvă în întreaga populație din părțile acelea.

Câți au murit la *Ökörtö*. În adunarea congregațională a comitatului *Sätmar* s'a prezentat un raport oficial asupra focului dela *Ökörtö*. Raportul aduce următoarele: În noaptea nenorocirii au murit 324 de oameni și au fost răniți 122, dintre cari au mai murit 13. Dintre morți 150 s'au prefăcut în serum iar 187 să mai puteau cunoaște. Dintre victime 240 au fost din *Ökörtö*, iar celelalte au fost din alte comune. În fioroasa noapte a focului jucau în gura morții 337 de oameni, dintre cari 209 femei și 128 bărbați. Cea mai tânără dintre victime era de 8 luni cea mai în etate era de 68 de ani. Pe urma nenorocirii au rămas 69 copii fără părinți și fără căpătâi. La ordinul ministrului de interne unsprezece copii au fost așezați în azilul dela *Dobrișin*, treizeci și unul au fost luați de rudele lor, unul a fost așezat la spital iar de ceilalți se îngrijește sedria orfanală. Pentru copii din celelalte optsprezece comune atinse de foc se iau acum măsurile, de a le face și lor rost pe undeva.

Fond cultural în Caransebeș. La îndemnul noului episcop al Caransebeșului sinodul din aceasta eparchie încă a pus bazele unui fond cultural, din care să se poarte cheltuielile de lipsă pentru trebuințele culturale ale eparchiei.

P. S. Sa episcopul *Miron* a dăruit suma de 5000 de cor.; membrul sinodal *Roșu*, adv. în Biserica-Albă 5000 de cor. și *Dr. Nicolae Ionescu*, adv. în Caransebeș 5000 de cor.

D-zeu să le plătiască darul.

Un album cu fotografii interesante. Dl *Teodor Popescu*, oficial la casa institutului „Albina” și renumitul nostru turist și fotograf amator, a întocmit un album cu fotografii foarte frumoase, în număr de peste 120 bucăți. Aceste fotografii, adunate în albumul ce poartă titlul „*Prin Turnul Roșu în România*”, vor fi prezentate în curând Majestății Sale Regelui Carol al României. — Ideia dlui Popescu, de a prinde cu aparatul de fotografiat toate instituțiile noastre mai de samă din Sibiu și jur, cum și văile și poienile de prin munții noștri, e vrednică de toată lauda. Astfel de fotografii vor fi de mare folos și pentru urmașii noștri, cari vor putea afla din ele multe lucruri din zilele noastre. Ba ar fi potrivit, că măcar o parte din aceste fotografii de toată frumusețea, cari de sigur vor fi admirate la București, să se reproducă și pe cărți postale ilustrate, pentru publicul mare. Câte cărți postale, ilustrate cu motive străine, nu scriem noi!?

Serbarea zilei de 3/15 Mai în România. La îndemnul secțiunilor Ligei culturale și a societăților ardelenști, aniversarea zilei de 3/15 Mai a fost serbată în multe orașe cu mare însuflețire. Mari serbări au avut loc îndeosebi la Râmnicu-Vâlcea și Sinaia. Serbarea din Sinaia a fost organizată de societatea „Carpații” a românilor ardeleni.

Membri acestei societăți au sosit la Sinaia Duminecă dimineață. Serbarea a fost cât să poată de entuziasată.

În sala de jos a otelului Caraiman preotul G. Teodorescu oficiază un parastas pentru pomenirea sufletelor martirilor dela 1848.

D. Tețu, președintele societății a ținut un discurs de deschidere, care e primit cu aplauze de numeroasă asistență.

După aceasta s'au ținut 2 conferințe. Cel dintâi a vorbit d. G. Ocășeanu, vechi luptător naționalist și redactor la „Minerva”. D-sa să ocupă cu deosebită competență despre principiul de naționalitate. După d-sa a vorbit d. Istrati despre „Insemnătatea revoluției dela 1848”.

Ambele conferințe au fost viu aplaudate.

La ora 1 a avut loc un banchet în restaurantul otelului Caraiman. D. Tețu, președintele societății, a rostit un discurs pentru Dinastie. D. Sofronie Popescu delegatul Piteștilor, a vorbit despre „Dacia Traiană”. Au mai vorbit d-ii Ilie Iliescu, Baboianu profesor și alții. După aceasta să trimit trei telegrame: M. S. Regelui, Ligei culturale și d-lui G. Pop de Băsești.

Serbarea s'a sfârșit în mijlocul unei însuflețiri de nedescris.

Cununie. *Veronica Popa* și *Nicolae Bărbat*, inv. i-și sârbează cununia lor, Duminecă în 15 Mai n. a. c., la 3 ore d. a., în biserica gr.-ort. din Boian.

Să fie într'un ceas cu noroc!

Dl Ioan Oncescu notar penzionat în Sebeșul săsesc a avut bunăvoința de a adresa redacțiunii acestei foi o scrisoare demnă de stările regretabile care domnesc în această localitate cu mare majoritate de locuitori români. În scrisoarea sa dl Oncescu vrea să spele pata atât de urâtă, care s'a întins asupra acestei mari comune românești cu prilejul trecerii spre Caransebeș a P. S. Sale episcopului Miron. O încercare de altcum zadarnică, pentru că ori cât s'ar strădui să astupe rușinea, aceasta iese tot mai mult la suprafață, pentru că nu ne putem închipui, ca dușmăniile din comună să-și poată arunca umbra păcătoasă și asupra unor serbări curate românești, care trebuie să înlănțuie sufletul nostru al tuturor. În astfel de momente, de mare importanță pentru viața noastră socială se trece

peste micile slăbiciuni omenești și orice român, dușman ori prieten, se însuflețește deopotrivă în fața unor prilejuri, cum a fost și drumul triumfal al P. S. Sale episcopului de Caransebeș — prilejuri cu atât mai înălțătoare cu atât mai mărețe, cu cât cel sărbătorit era unul dintre cei mai distinși și cei mai însuflețiți bărbați ai neamului nostru.

Și când toți însoțitorii P. S. Sale se scandalizează de purtarea frunțașilor din Sebeș, iată un notar penzionat, care o viciață întreagă a trăit în umbra ori căror mișcări naționale românești — iată-l pe acest dușman mercenar al intereselor noastre naționale, că se ridică și el acum la bătrânețe din beznă în care a' vecuit și se trudește să ne facă morală, nouă, celor cari zi și noapte stăm pznici neclintii în slujba poporului românesc. Biciuirea unor acte detestabile, curățirea putregaiului din societatea noastră sunt pentru dl notar penzionat Oncescu *minciuni încornurate, obrăznicie, impertinență, ticăloșie* și alte expresiuni de asemenea natură, care caracterizează mediul, din care iese.

Ei bine dle notar, autorul informației care te-a răzvrătit atât de mult, încât nu mai ții cont de nici o bună cuviință este tocmai redactorul acestei foi. El a avut trista ocazie de a se convinge la fața locului de neglijența Sebeșenilor, conduși de reaua credință a frunțașilor lor, fiind însuș unul dintre cei care formau suita P. S. Sale. Nu cunoșc stările triste, ce domnesc în comuna Dvoastră, deși ar trebui să iau act de ele cu nepărtinirea judecătorului, condamnat însă purtarea Dvoastră a tuturor față de cea mai măreață sărbătoare bisericască și națională pe care am avut-o de multă vreme încoace: *sfințirea și instalarea în scaun a P. S. Sale episcopului Miron*.

Nu cu felul d-tale de a scrie se poate curăți putregaiul unei societăți, ci *cu fapte*, iar la fapte cu regret trebuie să mărturisim, că nu v'ați îmbulzit nici d-ta dle notar și nici cei mulți de tagma d-tale!

Arădani în părțile noastre. În zilele din urmă Sibienii au avut plăcerea de a ospăta în mijlocul lor treizeci de tineri elevi dela institutul teologic-pedagogic din Arad în frunte cu profesorii *Nicolae Mihulin* și *Vasile Micula*. Oaspeții au vizitat Seliște, apoi mormântul lui Șaguna dela Rășinari, minele de sare dela Ocna, apoi au plecat la Turnu Roșu și de acolo spre Brașov, de unde s'au întors acasă.

Regele Svedei în România. Regele Svediei *Gustav V*, a fost în săptămâna aceasta oaspele curții regale române. Regina Elisabeta a României a ieșit la Brașov întru întâmpinarea augustului oaspe. Pe peronul gării din Brașov înalta societate a fost fotografiată, pe urmă au plecat în automobile spre Predeal și de acolo la Sinaia.

Nu s'a făcut nici o primire mai mare.

Cu prilejul acesta „Voința Națională” organul oficios al stăpânirii române a publicat următoarea scrisoare către obștea românească:

„Azi va călca pe pământul României Majestatea Sa Regele Svediei *Gustav* al V-lea, care va vizita Familia noastră Regală.

Ilustrul oaspe vine în cel mai strict incognito, renunțând la fastul și la solemnitățile oficiale ce se fac cu prilejul vizitelor capetelor încoronate.

Aceasta nu va împiedeca însă ca poporul român să ureze „bunvenit” din toată inima ilustrului oaspe al Suveranilor noștri.

În cele câteva zile pe cari le va petrece la Castelul Peleş, M. S. Regele *Gustav* va putea admira frumusețile țării noastre, și va aprecia de sigur hărnicia micului popor dela Dunăre, și silințele neîncetate pe cari, sub ocărmuirea înțeleptului ei Suveran, România le face spre a fi socotită în rândul statelor civilizate.

Fie bine venit în mijlocul nostru!”

Sărbările Sașilor. Reuniunea de cântări a bărbaților Sași și-a sărbătorit în zilele de 15 și 16 c. la Rusaliile lor aniversarea a 50-a dela înființarea ei. Sărbările au fost mărețe și a luat parte la ele o mare mulțime de sași de prin satele învecinate, precum și delegați din departare.

Din România încă a sosit o delegațiune

a societății săsești de cântări „Transilvania”.

Mai multe cară de triumf au împodobit programul sărbărilor, iar corurile au cântat o lungă serie de cântece naționale săsești.

Străzile Sibiului au fost frumos împodobite pe tot timpul sărbărilor. — E o frumoasă pildă pentru noi, care știm prețui atât de puțin momentele mari ale vieții noastre.

Reuniunea de înmormântare a distric-tului protopopesc gr.-cat. al Sibiului. Completându-se nrul recerut al membrilor din Secțiunea I și a II-a, pe baza însărcinării primite din partea adunării generale ultime se constituie Secțiunea a III-a a acestei reuniuni, deci se invită toți cei trecuți de etatea 16—70 ani a etății fără deosebire de sex, confesiune și naționalitate, cari ar voi a se înscrie de membri în secțiunea a III-a, de a se înscrie la subscrierul director, secretar sau cassar, cari sunt autorizați a primi taxa de înscriere de 2 cor. 60 fil. Sibiu, în 11 Mai 1910. Iuliu Bardosy, director, Pompiliu Simanetti, secretar, Romul Botezan învățător-cassar, cu locuința în edificiul școlar din Sibiu, Strada Podului Nr. 7.

Cazuri de moarte. *Coriolan Teodor Panciovian* fiul preotului Panciovian din Iertof a trecut la cele eterne după un morb scurt și greu Luni în 26 Aprilie (9 Mai) a. c. la orele 1 după amiază în etate de 8 ani.

Fie-i țărina ușoară!

— Sâmbătă în 14 Mai n. c. a răposat în Rod, lângă Sibiu, parohul Ioan Genie, în etate de 52 ani. În mormântarea s'a făcut Luni în 16 Mai c. în cimiterul din loc, Odichnească în pace!

— Direcțiunea institutului de credit și economii „Economul” în Cluj, aduce cu adâncă durere la cunoștință încetarea din viață a mult meritatul său vice-prezident Ioan Nestor de Dezmir jude de tablă în retragere, prim curator al bisericii gr.-cat. și membru în directorul fundațiunii Șiułuțiane, întâmplată în 11 Mai n. a. c. la etatea de 73 ani. Rămășițele pământești ale neuitatului defunct s'au așezat spre vecinică hodină Vineri, în 13 Mai în cimiterul gr.-cat. Binecuvântată să-i fie memoria în veci!

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor sibieni”, au mai dăruit: Dr. R. Veli, avocat (Arad) 2 cor., Dr. I. Patriciu Olteanu, adv. (Lăpușul-ung.) 1 cor., Stefan Morariu, paroh (Cunța), soția sa Virginia și copiii lor Virgil și Felicia 2 cor., Dumitru Rusu, măestru olar (Săliște) 1 cor., Iosif Comanescu, paroh (Coldea), în amintirea ficei sale Elisa măr. Teculescu 2 cor., Dumitru Roșca, comersant (Săliște) 30 bani, Ioan Soră Baroiu, măcelar (Săliște) 1 cor., Zev. Murășianu, protopresbiter (Ilia) 2 cor., Oprea Oprea Borcia (Ismail-Basarabia) 1 cor., Oprea Șavu Borcia sen. (Săliște) 50 bani, Dârdea Stireciu, ect. (Săliște) 60 bani și Ioan Șerbu, par. (Poiana) 50 bani.

Sfârșitul lumii. Har Domnului, că am trecut și peste asta. *Cometa Halley* sau *comătra hăluia*, cum îi zice popa din Daia a rîs în... coadă de spaima pământenilor și-a șters-o pe aci în colo în beznă depărtată a văzduhului cu o iuțială de pe peste o sută de kilometri pe clipă. Coada ei lungă de câteva milioane de kilometri a fost prea scurtă pentru a putea ajunge până la noi. Acum, 75 de ani avem iar pace de ea, până când să va apropia iarăș de pământ.

Câteva zile o mai putem vedea, și apoi îi putem pupa urma.

La 6/19 Mai cometa a răsărit cu 23 m. după Soare, căci, în noaptea dintre 5/18 și 6/19 Mai s'a făcut trecerea Cometei prin fața Soarelui, deci și a Pământului prin coada ei.

La 6/19 cometa a apus la 20 de minute după Soare. Incepe deci a să vedea seara la apus, după apusul soarelui. La 6/20 Mai apune cu 1 c. 13 m. după Soare, deci la 7 c. 37 m. La 12/25 Mai va apune cu 3 c. 37 m. mai târziu de cât Soarele, deci la 10 c. și 7 m. La 17/30 Mai va apune cu 3 c. 46 m. după Soare, deci la 10 c. 21 m.

Datele sunt după socotelele observatorului astronomic din România.

Cărți și reviste.

O nouă broșură umoristică a lui *Haramb Călămăr* a apărut în tipografie noastră sub titlul:

Farafasticuri

versuri de distracție, cu portretul și iscălitura autorului și cu o prefață de *Ermil Borcia*, care vorbește aci pentru — pseudonimul său. O idee originală de tot hazul, ca și întreg enprinsul drăgălașei broșuri, unice în felul ei. Coperta, desenată de pictorul român dl *Florin Mureșianu*, reprezintă o călimară răsturnată (portretul autorului), care-și varsă conținutul în... „Farafasticuri”, și un „purcel genial” de cerneală (iscălitura tipului original Călămăr). Umoristul nostru ardelean e destul de bine și favorabil cunoscut publicului nostru cetitor prin calendarul său „Posnașul”, prin colecția sa de glume și caricaturi „Bobárnaci și Bazaconii”, iar acum în timpul mai nou prin cronicile sale rimate mult hazlii, ce apar regulat în ziarul „Lupta”, cât să mai insistăm asupra felului particular și de tot amuzant al versurilor sale originale. În „Farafasticuri” întâlnim la Călămăr de astădată afară de nimerite satire la actualități politice și sociale din viața noastră și din lumea întreagă, și versuri sentimentale, lirice. Nota particulară a acestor sentimente, cărora Călămăr le face vânt în niște calambururi (jocuri de cuvinte) perfect reușite, este un fin umor turnat în versuri delicioase. În sfârșit întreaga broșură — elegant și drăguț ajustată — să prezintă ca o bonbonieră de nostime inspirații, din care fiecare poate gusta ce-i place. Broșura e merită să distreze pe toți, fără să supere pe nimenea, și e o recreație după ce te-ai obosit de cetitul ziarelor serioase, sau cum să spune foarte potrivit în prefață:

„De cumva încă n'ai murit
Prin al ziarelor cetit,
Ci ai contras un grav catar
Din influența de țipar” —

„Îți recomand un bun remediu,
Șatunci n'ai lipsă de concediu
Nici de avans, calabalic,
„Ia zilnic un farafastic”!

Iată și câteva versuri din farafasticurile cele multe:

ADVERTIZARE.

Să fi cu ochii 'n patru.
Să nu-l crezi p'un părliț.
Îndeosebi când pare,
Că și s'a umiliț.

Să nu-l lași să 'ngenunchie
In față și pe sărac.
Căci de-o să se ridice —
Te va lovi 'n... stomac.

NEMAI POMENIT.

O! cemi văzură ochii
N'o uit pentru vecie!
Imi pironeam privirea
La ea, ca o stafie.

O damă mult șarmantă.
Ah Dumnezeu o fie!
Purtând din toamnă încă
Aceiaș pălărie!

Broșura a apărut în editura „Tipografia Poporului” în Sibiu-Nagyszeben, de unde să poate comanda, și costă: Ediția „domnească”... 50 fileri, Ediția „țărănească”... 40 fileri, plus portul postal 5 fileri. Bani să se trimită înainte, eventual și în mărci postale.

De-ale gospodăriei.

Cu numărul de față începem în foaia noastră publicarea în mod sistematic a unui scurt raport asupra stării sămănăturilor la noi în țară și în străinătate, apoi prețul mărfurilor de pe piețele unor orașe mai de frunte, cum și târgurile mai de samă, ce să țin în părțile locuite de Români de-ai noștri și cari sunt cercetate de mai mulți oameni de afaceri.

Toate aceste știri le vom completa tot mai mult în decursul timpului, așa dupăcum va cere trebuința. Prin aceasta credem, că vom împlini o dorință de mult așteptată din partea iubitorilor noștri cetitori.

Starea sămănăturilor.

Timpul frumos și cald, ce durează și să vestește de mai multe zile din aproape întreagă țara noastră, ajută foarte mult sămănăturilor, cari astfel cresc tare frumos.

Sămănăturile de toamnă, mai cu seamă grâul și săcara, în cât să poate vedea după starea lor prezentă, promit un seceriș bun. Grâul e în putere, des și numai tare puțin pare a avea neghină. Tot asemenea și grâul de vară să desvoaltă frumos. Săcara de toamnă încă crește cu putere, fiind ajutată de timpul priincios. Nu mai puțin orzul să desvoaltă și crește grozav în cele mai multe părți. Cât pentru ierburile sămănaute, sau locuri de fanaț, acelea încă sunt frumoase peste tot locul; mai slăbuțe ceva sunt numai în locuri tare sărace și răcoroase.

Sămănăturile de toamnă cum și cele de primăvară în România sunt bune, ba în parte mai bune ca în alte țări. Mulțumitoare este starea sămănăturilor până acum și în Rusia, Germania, Austria și Italia, pe când în Spania lasă cam mult de dorit din cauza frigului ce a fost pe acolo săptămânile trecute. Același lucru să poate zice și despre Franca, unde în timpul din urmă încă a fost cam frig. Apoi în Sârbia, unde apa a prăpădit nu de mult peste 30 de sate iar cam 400 oameni s'au înecat. În America sunt sămănăturile bune de prezent, deși nu chiar ca în anul trecut.

Prețul bucatelor și alte mărfuri.

Prețul bucatelor, cum și a celorlalte mărfuri de tot felul, e supus totdeauna schimbărilor. Odată e prețul mai sus, altă dată mai ieftin, după cum e timpul sau după cum sunt mărfuri de multe.

În vremea asta a anului sunt bucatele totdeauna mai scumpe, fiindcă mai peste tot locul încep economii noștri a da de fundul coșului. Iar cine mai are ceva de vânzare, cere prețuri mai mari, de-oare-ce până la grâul și cucuruzul cel nou mai sunt câteva săptămâni și luni bune. Apoi doar de aceea s'a năcăjit țaranul nostru și a păstrat bucatele atâta vreme!

Cu toate acestea, dacă pe timpul de acum e vremea și bucatele frumoase la câmp, încep de multe ori a da și prețurile înapoi. Așa să întâmplă și anul acesta. Venind de peste tot locul vestea, că grânele sunt bune, au început în toate piețele a da prețurile înapoi. În cele ce urmează dăm de astădată prețurile dela Sibiu și Budapesta:

In Sibiu la 17 Maiu st. n.:

Grâu	Cor. 17,—	până 18,20	per hectolitru
Ovăș	6,80	„ 7,60	„
Cucuruz	10,—	„ 11,—	„
Crumpene	3,40	„ 4,—	„
Fasole	16,—	„ 19,—	„
Făină Nr. 3	39,60	„ 39,60	per 100 chilo
„ „ 4	38,80	„ 38,80	„
„ „ 5	38,—	„ 38,—	„
Slănină	176 —	„ 190,—	„
Unsoare de porc	192,—	„ 196,—	„
Său brut	56,—	„ 72,—	„
Său de lumini	76,—	„ 88,—	„
Său de lumini topit	92,—	„ 94,—	„
Săpun	64,—	„ 66,—	„
Fân	6,—	„ 7,40	„
Lemne de foc neplutite „	7,70	„ 8,—	per met. cub.
„ „ plutite „	6 25	„ 6,70	„
Spirit rafinat	1,82	„ 1,85	per litru
Spirit ordinar	1,80	„ 1,83	„
Carne de vită pentru supă Cor. —,96	până 1,36	per chilo	
„ „ „ „ friptură „	1,12	„ 1,40	„
„ „ vițel	—,60	„ 1,40	„
„ „ porc	1,36	„ 1,60	„
Ouă, 10 bucăți	—,40	„ —,50	„
Un pătrar de miel	—,60	„ 1,80	„

In Budapesta la 18 Maiu st. n.:

Grâu de Tisa 78 chilo Cor. 12,30	până 12,40	per 50 chilo
„ „ „ 79 „ „	12,35	„ 12,50
„ „ „ 80 „ „	12,50	„ 12,57
Săcară	8,05	„ 8,87
Orz	6,—	„ 6,85
Ovăș	6,95	„ 7,55
Cucuruz	5,75	„ 5,80

Prețurile au scăzut ceva. Târgul de altcum mijlociu.

Unsoare de porc Cor. 193,— până 194,— per 100 chilo-
Slănină . . . . . 165,— „ 169,— „

Sămână de luțernă C. 124,— până 162,— per 100 chilo-
„ „ trifoiu „ 86,— „ 112,— „

Porci îngrășați pentru untură C. 1,56 până 1,60 per chilo-
„ „ carne „ 1,48 „ 1,52 „

Viței . . . . . —,70 „ 1,09 „

Pe o păreche de miei . . . . . Cor. 6,— până 24,—
„ „ oi . . . . . 33,— „ 68,—

Prețul banilor în 18 Maiu n.

	cumpărat:	vândut:
Galbini	Cor. 11,27	11,37
100 Lei, hârtie	94,40	94,80
100 Lei, argint	93,—	94,40
Lire turcești, aur	23,40	23,60
1 funt șterlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,15	117,62
100 „ hârtie	117,15	117,62
Napoleondori	19,02	19,12
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	254,25
100 „ „ argint	245,—	248,—

Scumpirea zaharului. Insoțirea fabricilor de zahar austriace a ridicat prețul zaharului cu 50 fileri la 100 de chilogramme. Urcarea aceasta au făcut-o și fabricile ungare. Astfel prețurile zaharului sunt de maza metrică 88 cor. 75 fil. zahar cu căpătină, 90 cor. 75 fil. zahar cubic.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după calendarul vechiu).

- 10 Maiu: Beclean, Cetatea de baltă, Eperjes, Eted, Marpod, Sacul.
- 11 Maiu: Luna.
- 12 Maiu: Cal
- 13 Maiu: Șomcuta-mare, Timișoara, Uzon.
- 14 Maiu: Năsăud.
- 16 Maiu: Budapesta, Gyoma, Silinghia.
- 17 Maiu: Baia-mare, Cincul-mare, Miheș, Murăș-Oșorheiu, Odorheiu, Zeteleaca.
- 18 Maiu: Monor.
- 19 Maiu: Deș, Lechnița, Zelan.
- 20 Maiu: Bioziod, Cehul din Sălagiu, Ciacova, Capolnoc-Mănăștur, Dobra.
- 21 Maiu: Radna, Zam.
- 22 Maiu: Orăștie.
23. Maiu: Beba veche, Făget, Vinga.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Poșta Redacției.

N. Pin Br. În cercurile cu alegători români alegerile vor avea loc:

La 1 Iunie în orașele: Arad, Cluj, Oradea-Mare, Gherla, Sic, Virșeț; și în comitatele Cenad, Solnoc-Dobica și Torontal.

La 2 Iunie în orașele: Brașov și Timișoara; și în comitatele Bihor, Hunedoara și Sătmar.

Dl V. C. Muerdu. Dragul meu noi nu te putem spăla ca pe aurul. Foaia noastră nu e chemată să înșire în coloanele ei toate dușmăniile din Muerdu. În interesul păcii și al bune înțelegeri am scris cele de până acum, și n'am dat loc altor acuze rele venite împotriva D-tale.

Dl S. M. Sebez. Acuza nu este îndreptată. D-tale personal și prin urmare o retractare a ei ar fi un non-senz. În cazul însă că te jenează scrisul nostru singur glasul poporenilor D-tale ar putea să te reabiliteze. Așteptăm deci desvinovățirea poporului. A doua informație este primită așa cum e din afară.

Poșta Administrației.

Abonent 1091. Mulțumită pentru cele scrise.

Abonent 2633. Prețul la oiață face cor. 3-50. Sebeșul superior. Publicația Dvoastră nu a putut apărea în numărul acesta, dar în numărul viitor eventual întreagă.

Doman. Scrisoarea dtale s'a trimis la locul dorit.

N. H. în Ag. Mulțumite pentru interes. Costă cor. 2-80.

N. Cernea, America. Cu foaia de azi și-am trimis cecace dorești. Porto va costa câteva coroane.

S. B. în T. Mai curând ca Vineri nu se poate trimite foaia, fiindcă nu e gata cu știrile cele mai nouă. De altcum ne miră cum de dta o primești numai Lunia sau Marța!? Foaia ar trebui să o capeti cel mai târziu Duminecă. Nu e vr'o încurcală pe la poșta de acolo?

Mai multor abonați. De vre-o câteva săptămâni, dar mai mult începând cu numărul dela Paști încoace, ne sosesc o samă de plângeri, că abonații noștri nu primesc foaia regulat. Ba ni s'au spus comune, în cari nu a primit nimenea foaia în cutare săptămână. Asta ne miră foarte mult, fiindcă aici se poartă tare bine de grije la trimiterea foilor.

Decât răul ni se pare că zace altundeva: în multe locuri nu se dau anume foile oamenilor, ca astfel chiar acum, în fața alegerilor, să nu poată ceti. Rugăm însă pe acei abonați, cari ar putea ceva dovedi cine le oprește sau nu le dă foaia la timp, să ne scrie despre astfel de lucruri. După aceea vom face arătare și de aici și de acolo contra vinovaților. Acest lucru vine pedepsit ca un furt. Unde vom afla cu care vom cere la poșta din Sibiu, ca să controleze ce se alege și unde rămâne cutare sau cutare foaie, ce nu o primește abonatul nostru. Așa încă o să prindem o seamă de nemernici, cari apoi vor vedea ei ce vor păți... cu postul și cinstea lor...

Pe de altă parte facem cunoscut, că până acum am trimis mereu din numerii reclamați în aceste săptămâni. Dar acum ni s'au isprăvit exemplarele din numerii 14, 15, 16, 17, și 18, din cari mai mult nu mai putem trimite.

Redactor: George Stoica.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“ Nicolae Bratu

Redactor resp.: Romul Budoiu-Deleanu.

Publicațiune.

În pășunea de munte a comunei Săliște — muntele Crinți — se primesc la pășune pe vara anului curent juminci dela un an și jumătate în sus.

Pășunatul ține până în 27 Sept. st. n.

Taxa de pășunat și păstorit 8 cor. 50 fil.

147 1-1

Primăria comunei.

Nr. 21-1910

148 1-1

CONCURS.

Pentru completarea postului de învățătoare dela școala comunală din Rákovicza (comit. Szeben) cu limba de propunere română, devenit vacant prin pensionarea fostei învățătoare, să scrie concurs cu termenul de 15 Iunie a. c. pe lângă emolumentele următoare:

1. 1000 cor. salariu anual, plătit în rate lunare anticipative și anume: 632 cor. din casa școlară, 368 cor. din ajutor de stat.
2. Cvartir în natură, conform legii existente.
3. Folosință 1/4 jug. grădină.
4. Cvinevinalele legale.

Concurențele trebuie să dovediască, că posed limba maghiară în vorbire și scriere; că sunt cetățene din Ungaria; că au cunoștințe muzicale.

Rugărilor sunt a se adresa senatului școlar comunal, trimise însă subscrisului președinte al senatului școlar.

Învățătoarea, care va dobândi acest post, e datoare a instrua elevii claselor, ce i se vor destina de corpul didactic, după sistemul de perondare. Are a propune lucru de mână femeiesc în toate clasele, precum și în clasele de repetițiune economică, fără de nici un remunerar special.

Racovița (Rákovicza, com. Szeben, u. p. Felsősebes) în 16 Maiu 1910.

Michail Ogorean,

Valeriu Florian,
notar al sen. școl. preot gr. cat. preș. sen. șc. com.

Să caută o moșie de luat în arândă,

începând cu anul 1911, dela 300—1000 jugăre, ceice s'ar interesa în afacerea aceasta le ofer la caz de reușită un premiu de 100 coroane. Ofertele sunt a să adresa la

144 1-3

Petru Herția, arândator

Kiskerek u. p. Szászcsanád, (Alsóféhérmegye)

Ce trebuie să se știe despre nervi și suferințele de nervi?

Sistemul nervos a fost cu tot dreptul asemănat cu o rețea de conducturi electrice, prin care diferitele organe se pun în circulație. Dar cel mai frumos conduct electric nu ajută nimic, dacă rămâne „fără curent“, adică când încetează puterea electrică. Atunci totul este numai o bucată sărăcăcioasă de sârmă, fără nici un folos.

Sistemul nervos încă poate deveni „fără curent“, puterea nervilor dă înapoi, ba se poate ruina cu totul.

Urmările sunt foarte rele!

Nervositate, neurastenie, neuralgie, ce se observă prin oboseală grabnică, dureri de cap, iritare și dispoziție rea, îndeosebi a stomacului, tremurare de mâni, lipsă de somn, memorie slabă, simțiri fricoase, nesiguranță la vorbă, epilepsie, dureri fără nici o umflătură, ischias, mistuire grea, melancolie și alte multe neajunsuri urmează în continuu.

Între împrejurări normale ajunge alimentarea cu puterea obicinuită, pentru ca sistemul nervos să capete energia recerută. În lupta grea de astăzi pentru existență și câștig nu mai ajunge însă obicinuita putere trupească, așa că încordarea sistemului nervos devine tot mai mare. Iar dacă acest sistem nervos nu primește puterea recerută, atunci el se ruinează, mersul vieții e împedecat.

Ajutor grabnic e foarte de lipsă!

E de lipsă ca nervii slăbiți și oboșiți să fie întăriți și oțeliți cu un mijloc ce dă putere nouă. Un astfel de mijloc bun, natural și grabnic este bine cunoscutul nutremânt pentru nervi „Visnervin“.

Remimitul laboratoriu pentru cercetări al lui Dr. Lebbin, G. m. b. H., în Berlin, zice:

„..... Pe lângă acestea părți, cari dau susnumitului preparat o mare putere nutritoare, „Visnervin“ conține și foarte mult Licithin, adică partea aceia de fosfor, care după cât se știe se numără între cele mai însemnate materii, ce sunt de lipsă organismului animalic. Lecithin se află aproape în toate celulele animalelor și plantelor, mai cu seamă în crieri și nervi. Și mai de oare-ce Lecithinul are menirea în prima linie de a construi și întări părțile celulelor ce conțin fosfor, — de aceea Licithinul are o mare însemnătate fiziologică pentru dezvoltarea și întărirea organismului nervos.

Și fiind-că „Visnervin“-ul conține materiile nutritoare de mai sus cu Lecithin, acest preparat este un

129 2-5

mijloc escelent pentru întărirea și nutrirea nervilor,

care în urma unei compuneri și amestecări chimice, este potrivit și în stare a întei o schimbare a tuturor materiilor organismului; apoi poate contribui la susținerea și îmbunătățirea puterii, precum și nutrirea și întărirea întregului sistem nervos.

Cum ajută acest mijloc, aceasta puteți vedea D-Voastră din noua broșură asupra boalelor de nervi. Această broșură conține foarte multe deslușiri asupra boalelor de nervi. Dar D-Voastră Vă puteți convinge și făcând o probă care se dă gratuit Dacă scrieți vi-se trimite

o probă mare gratuit.

Mai departe primiți gratis interesanta broșură: „Așa să combate cu succes nervositatea, neurastenia și slăbirea nervilor“ dimpreună su o probă mare „Visnervin“, ce ajunge pentru prima încercare Serie numai la adresa mea de mai jos. Dta să judeci singur, să te convingi însuși, că nu ți-se promite prea mult. Ba pentru succes se garantează chiar. Cere încă astăzi prin o simplă carte postală trimiterea gratuită a unei probe dimpreună cu broșura ce am scos-o eu

Dr. Arthur Erhard

G. m. b. H., Abt. B. 92, Berlin 85.

VIN

excelent (Riesling), recoltă proprie din 1909, circa 70 hectolitri, de vânzare la

D. MUNTHIU

146

notar și proprietar

1-3

Reciu, u. p. Szászorbó (Szebenm.)

Zilnic

Unt proaspăt dela Chirpăr

(Kirchberg)

— în cantitate mare —

se află de vânzare la

148 1-3

Ludwig Fuchs

Sibiu, Piața-mare Nr. 20.

O mașină de îmlătit

cu abur

139 2-4

cu putere de 4 H. P., toate cele trebuincioase la mașină, cum și un aparat de trifoiu se află de vânzare pe lângă condițiuni avantajoase la

CARL MIESS, în Șeica-mare.

Se poate căpăta în tot locul

26 17-42 a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

Câștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Câștigurile sunt garantate de stat.
--	----------------	-------------------------------------

Prima tragere la 22 Iunie n.

Invitare la participare la

Șansele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	câștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 „	200 000 „
540,000 „	100,000 „
530,000 „	60 000 „
520,000 „	50 000 „
515,000 „	45,000 „
510,000 „	40,000 „
305,000 „	30,000 „
303,000 „	20,000 „
302,000 „	15 000 „
	10,000 „

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 câștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m. 50,000 ear cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3 50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimit la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comandă rog acuma sau cel târziu până la

22 Iunie n. 101 6-10

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., Nr. 1097 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi- { Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
• d. jumătate » 3 » (3.50 »)
• de un sfert » 1.50 » (1.75 »)

Adresa: .....

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit, cu rambursă } să se șteargă.

In fabrica de var din Orlat

se arde și expedează zilnic, în mare și mic renumitul

var de Orlat

liber de piatră și șgură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

170 4-10

De închiriat

un local potrivit și instalat pentru măcelărie în Sibiu, Jungewaldstrasse Nr. 4. (Poarta Cisnădiei). A se adresa la proprietar acolo. 137 2-2

Profit mare

își pot procura Agenți sârguitori, Funcționari etc. Oferte sub B. S. Nr. 100 sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“ Sibiu-Nagyszeben. 126 3-3

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevroze și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin „Priv. Schwanen-Apotheke“, 177 Frankfurt a M. (Germania). 44-52

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 15-40

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Părți de mașini rupte

din fier turnat, oțel, fier covăcit, alamă (cioaie) sau aramă, cilindri de motor spărți și țevi înădește și lipeste cu ocsigen 140 2-4

R. CHRISTIAN

Sibiu, strada Gușteriții Nr 42.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții

Primește depuneri spre fructificare cu 4 $\frac{1}{2}$ % interese fără anunț, cu 5% pe lângă un anunț mai lung, iar peste 10,000 Cor. cu 5 $\frac{1}{2}$ %.

Interesele după depuneri se capitalizează de 2 ori pe an și anume la 30 Iunie și 31 Decembrie st. n.

Darea de interese o plătește institutul.

Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă.

Acoardă împrumuturi pe cambii, cambii cu acoperire hipotecară, obligațiuni cu cavenși, pe hipotecă, — credite de cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții dela bănci și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 6 $\frac{1}{2}$ —8% fără nici o proviziune.

121 4-10

Direcțiunea.

Am onoare a face cunoscut onoratului public **depozitul meu de mărfuri:**

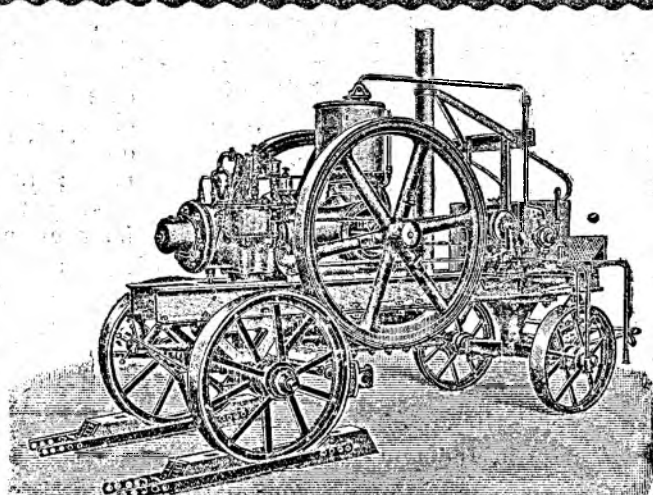
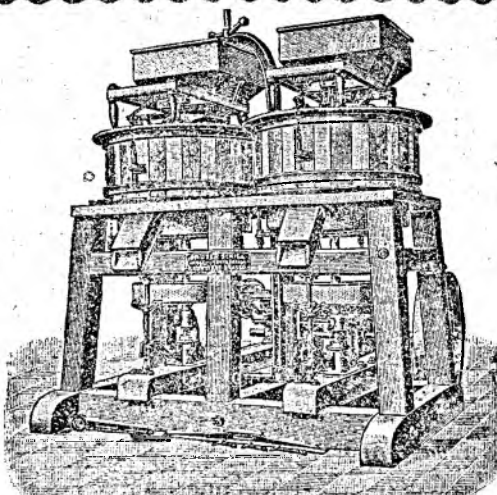
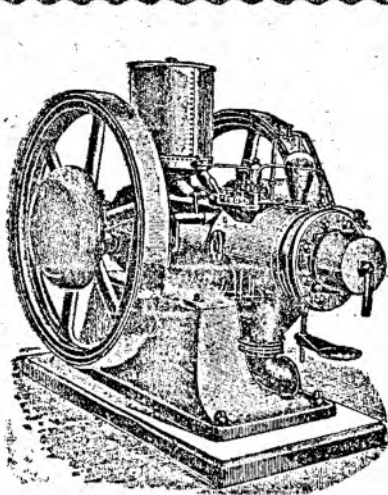
Secția I: **Albituri pentru domni și doamne, gulere, manșete,** cel mai bogat asortiment de cravate, de ciorapi și articli de legat, înosebi ciorapi pentru băiați, cea mai bună calitate; 819 22-26

Secția II: mai nainte M. Daniel: stofe de haine, barchente, flanele de tenis, perină și haine de pat, articli de blănărie.

Jolgiuri și șifoane, albituri pentru dame, coperitoare cusute, de vată, garnituri, fețe de masă și coperitoare de pat, cele mai bune corsete de fașon, șaluri și naștrăm, stofe de dantele și de perdele, covoare înaintea patului și în casă și linoleu. Cele mai bune oxforduri pentru cămăși, materie pentru șorțe, vinete și albastre.

☛ Mănuși glăce și de stofă escelente! Articli de blană și de stofă, cu prețuri reduse.

Gustav Zimmermann, Piața-mare 1.

Motoare de oleiu brut și locomobile patentate „Corona“

Mori artificiale, mori înalte și joase pentru apă sau putere motrică.

Toate execuție de primul rang, după construcțiuni probate și cu prețuri moderate, dela fabricile renumite ale Fraților Schiel

Reprezentanță și depozit la:

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Persoane pentru conducerea motoarelor se instruiază gra-tuit în despărțământul de probă al fabricii.

Mare alegere în instrumente pentru mori și articli tehnici. 123 4-

O corespondență postală

ajunge, ca să poți primi o foarte interesantă broșură gratis și franco. Această broșură descrie în mod științific și ușor de înțeles metoda decurii electrice, iar bolnavul care suferă de slăbire generală de nervi, reumatism, neuralgie, mistuire neregulată, lipsă de somn, dureri de cap și alte tot felul de slăbiciuni, va avea mare folos de această broșură. Nici odată nu s'a dat în Ungaria o broșură așa de interesantă gratis. Noi aducem această jertfă pentru a convinge pe oameni despre folosul ce îl poate aduce electricitatea.

Cere Dta această carte și noi îți vom trimete-o gratis și franco sub cuvertă închisă, fără nici o îndatorire.

Electro-Vitalizer, instit. de ord. med.

Budapesta, IV. Semmelweisgasse 4. Mezzanin 51.

Oare de ordinațiune în zilele de lucru dela 1/2 10—1 oară și dela 3—6 oare, Duminica și în sărbători dela 10—12 oare.

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical.

Budapest, Semmelweisg. 4, Mezzanin 51.

Binevoiti, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-v.: „Tratat despre electroterapia modernă” gratis și franco.

Numele: .....

Comuna: .....

Județul, comit.: .....

De tăiat jos!

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar în realitate adevărat că la vremea de azi a bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atrofiate și cari în urma ușurimei din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul să se oprească această stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruii oameni să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu a în deajuns însă a găsi unii aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va faceți existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și D-ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (stăt bărbății cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului să curgă, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodul său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, hepatică, nervii și țira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și spire separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se sru, oric la dorință să retrimite flecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut 10.

80 44—

Singurul institut de asigurare ardelen „TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaduce.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K 4.831,168.51
Capitale asigurate pe viață achitate „ 4.571,035.31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412.—
sfârșitul anului 1909 viață „ 10.847,132.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă „ 2.309,387.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

A XXVIII-a

LOTERIE de STAT de BINEFACERE

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 11.969 de câștiguri, în preț total de 365,000 Coroane, cari se plătesc în numerar.

Câștigul principal 150,000 Cor.

Mai departe:		10 câștiguri à	Cor. 1,000
1 câștig principal de	Cor. 20,000	150 „ „ „ „	100
1 „ „ „ „	10,000	300 „ „ „ „	50
1 „ „ „ „	5,000	1500 „ „ „ „	20
5 câștiguri à	2,000	10000 „ „ „ „	10

Tragerea irevocabil la 30 Iunie 1910. — Un loz costă 4 Cor.

Lozuri să află la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vamă), la toate oficiile postale, de dare și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și casse de schimb

119 4—6

Direcțiunea ces. reg. de loterie

BALSAMUL farmacistului A. THIERRY

— Scutit prin lege. —

10 18—26

Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutare.

Are efect sigur la toate îmbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gâtlee, boale de plămâni, sgârciuri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, ingrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghiuri de membre, bube, special influența etc. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY

singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umflături, răniri, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații dureroase. 2 doze Cor. 3.60.

Să ne adresăm la

Farmacia-Ingerul protector a lui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch

Depoul central la Ios. v. Török apotecar în Budapesta.

Balsamul A. THIERRY

Balsamul A. THIERRY

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

împletiturii Hungaria

patentată. 34 12—12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu o de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 80 fileri și mai sus.

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

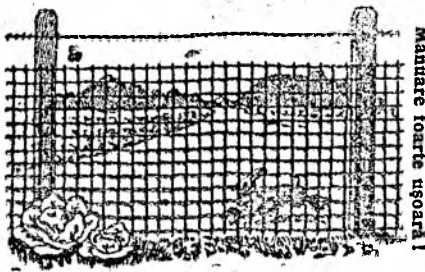
fabrică de țesătură de sârmă, de ingrăditură din împletituri și de

Budapesta VIII, Ulői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștientos. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

Foarte corăspunzător

Mănuare foarte ușoară

Voiești să te însori?

Suntem imputerniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiți sau cu scări trupești etc.), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 88—52

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă
în mare asortiment**noutățile**

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Din cauză de boală să închiriază sau eventual să vinde, chiar și de acum

136 2—3

Hotelul și restaurantul IOAN MIHAIU,situat în **Str. Turnului 11 (Saggasse)**, în centrul orașului.

Doritorii se vor adresa la proprietarul domiciliat în suszisa stradă.

Primul atelier

de pantofărie și cizmărie pentru bărbați, femei și copii

GEORGE LIMPEDE

mălestru pantofar și cizmaru

Sibiu, strada Ocnei Nr. 17.

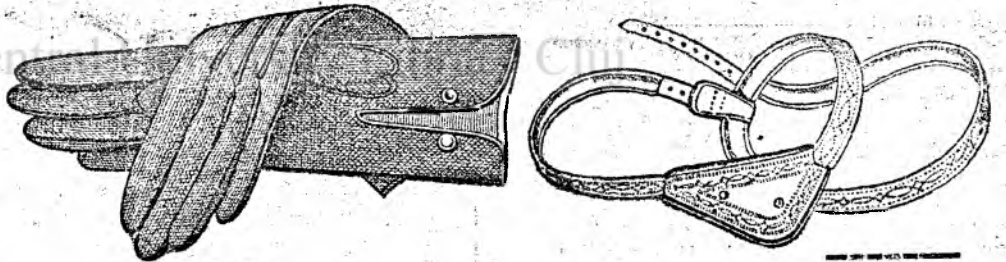
Execută tot felul de încălțăminte, dela cea mai simplă până la cea mai fină, pe lângă prețuri moderate.

62 7—

F. STOIBER

mănușer și bandagier

Str. Cisnădiei Nr. 57. SIBIU (Nagyszeben).

Mare deposit de mănuși de piele glăce, svedeză, Nappa și alte pieluri fine,

dantele de mătăsă și de zăbranic, mănuși. Tot felul de bandagii pentru hernie simple și duple, diverse centurioane de tot felul, bandagii, apoi ciorapi de bărbați și de dame și rufe. Aparat pentru îndreptarea corpului la copii și fete, cordoane pentru bărbați, dela cele mai simple până la cele mai fine, irigatoare, mașuri de cauciuc, jeturi de cauciuc și perinuțe de cauciuc pentru călătoria în tren, ciorapi de cauciuc, diferite articole igienice de cauciuc din Franța pentru bărbați și pentru dame. Toate fiind numai de calitatea cea mai bună și în prețurile cele mai ieftine.

Moșele au prețul redus!

116 5—6

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,

folositor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care se folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la pedagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutale cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Deposit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
: „Leul de aur“ în Praga. :

Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.

Eспедиție zilnică. 242 32—

Baie de cură de rangul prim

LIPIK

Stațiune de tren, poștă, telegraf și telefon

VINDECĂ SIGUR

toate catarurile pielii mucoase, organele de mistuire, diabetes, reumatism, gicht, durerile dela încheieturi, boalele de copii și de sânge.

184 2—

Singura apă sărată **64°C.**
Apă caldă ce conține iodCură de băut. Băi de acid carbonic.
Cură de băi calde. Inhalatiune ect.
Institut balnear vindecător.

Ordinează 10 medici renumiți.

Prospecte trimite direcțiunea băilor Lipik (Slavonia)

Portland și Romancement
de Brașov și Beociner

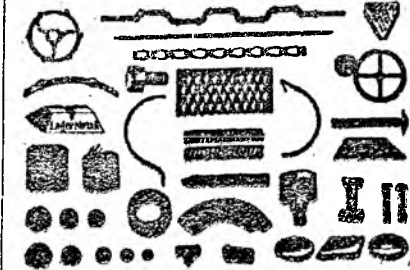
Pentru zidiri

Traverse

Stucatură de trestie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

Tevi
de fier covăcit și fier turnat
precum și Fittings
Pumpe pentru fântâni și alte
industriil
Sfredel de găurit pământul
și la fântâni

Tot felul de articli tehnici

Fier de Cudsir în rude, fier
modelat, fier în rude și
fier de încheiat
în 600 profile și dimensiuni
se află în deposit.

86 10—52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.